

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

AKTUALIZÁCIA

Plán rozvoja obce Horovce je vlastníctvom, imaním obce Horovce.

Plán rozvoja obce Horovce je autorským dielom združenia slovedu, o.z.

Autorské práva na systém, formu a obsah spracovania a zoradenia jednotlivých informácií sú vyhradené pre spracovateľa projektu – združenie slovedu, o.z. a sú jeho vlastníctvom.

Akékoľvek zneužitie autorského práva fyzickou alebo právnickou osobou, kopírovanie celku, alebo jeho jednotlivých častí, alebo iné zneužitie má za následok trestnoprávnu zodpovednosť!

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Názov:	Program rozvoja obce Horovce na roky 2016 – 2022
Územné vymedzenie :	Košický samosprávny kraj Obec: Horovce
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PRO:	14. december 2015
Dátum platnosti:	1. január 2016 – 31. december 2022
Publikovaný verejne:	1. január 2016
Spracovateľ:	slovedu, občianske združenie Jesenná 6, 040 01 Košice, IČO: 42247438 Registrácia: Ministerstvo vnútra SR VVS/1-900/90-391 53

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

OBSAH

ÚVOD		5
	1. PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE	5
	1.1 ÚČEL AKTUALIZÁCIE PLÁNU ROZVOJA OBCE A JEHO PRÍPRAVA	5
	1.2 ZÁMER SPRACOVANIA PLÁNU ROZVOJA OBCE	5
	1.3 HARMONOGRAM SPRACOVANIA PLÁNU ROZVOJA OBCE	6
	1.4 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY	6
	1.5 ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV	7
	1.6 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	7
	1.7 OSNOVA PLÁNU ROZVOJA OBCE	7
A	ANALYTICKÁ ČASŤ	8
	2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI HOROVCE	8
AI	ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	10
	3. KRAJINA	10
	4. OBYVATEĽSTVO	11
	5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A ZÁZEMIE	13
	6. ŠKOLSTVO	14
	7. EKONOMIKA A RIADENIE SAMOSPRÁVY	14
	8. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	15
	9. KULTÚRA A ŠPORT	17
	10. STAV PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI	18
	11. ZHODNOTENIE VNÚTORNÉHO PROSTREDIA OBCE	18
AII	ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	18
	12. EKONOMICKÉ SUBJEKTY A ZAMESTNÁVATELIA V OBCI	18
	13. NEPODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY	20
	14. DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA	21
	15. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	21
	16. HISTORICKÉ A KULTÚRNE PAMÄTIHODNOSTI, PRÍRODNÉ ÚKAZY A POZORUHODNOSTI	23
	17. ZHODNOTENIE VONKAJŠÍCH VPLYVOV OBCE	23
AIII	ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA A SWOT	24
B	STRATEGICKÁ ČASŤ	27
	18. VYMEDZENIE POJMOV	27
	19. VÍZIA OBCE	27
	20. PRIORITY A CIELE	27
	21. ZÁPIS O VEREJNOM PREROKOVANÍ STRATEGICKEJ ČASTI PLÁNU ROZVOJA OBCE	32
C	PROGRAMOVÁ ČASŤ	33
	22. PREHĽAD OPATRENÍ	33
	23. INDIKÁTORY OPATRENÍ	42
D	REALIZAČNÁ ČASŤ	43
	24. MANAŽMENT PLÁNU ROZVOJA OBCE	43
	25. MONITOROVANIE A HODNOTENIE PLÁNU ROZVOJA OBCE	44
	26. KOMUNIKÁCIA PLÁNU ROZVOJA OBCE	46
	27. AKČNÝ PLÁN NA ROKY 2016 - 2017	46
E	FINANČNÁ ČASŤ	48
ZÁVER		51
	ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	52

ÚVOD

Obec Horovce plánovanie svojho rozvoja deklarovala v roku 2008, kedy bol prijatý prvý dokument Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Realizácia aktivít podľa tohto plánu sa osvedčila. Investície a projekty, ktoré obec realizovala boli koordinované a nie náhodilé. Úspešné boli aj viaceré projekty a granty, ktoré obec pre svoj rozvoj využila. Pre programovacie obdobie 2014 – 2020, s presahom do roku 2022 sa obec Horovce rozhodla PHSR aktualizovať v nadväznosti na aktuálnu legislatívu, ako aj v nadväznosti na priority a ciele Stratégie Európa 2020.

Aktualizovaný Plán rozvoja obce Horovce je koncepčný dokument, ktorý hodnotí predchádzajúce obdobie z hľadiska naplnenia plánovaných cieľov, popisuje kľúčové javy v obci, hodnotí ich a navrhuje k nim dlhodobé priority a opatrenia. Ich realizácia by mala viesť k pozitívnemu rozvoju daného územia. Plán rozvoja odpovedá na otázku, ako naďalej koordinovať činnosť vo vnútri obce, aby sa dosiahlo riešenie problémov, ktoré sú spoločné pre všetkých obyvateľov obce. Aktualizovaný Plán rozvoja obce je materiálom, ktorý vychádza zo znalosti daného územia, starostlivo mapuje jeho zdroje a usiluje o dosiahnutie „verejného prospechu“. Zároveň využíva skúsenosti z realizácie pôvodného PHSR, využíva silné stránky a príležitosti a minimalizuje slabé stránky v prospech stanovenia reálnych cieľov.

1. PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE - AKTUALIZÁCIA

1.1 ÚČEL AKTUALIZÁCIE PLÁNU ROZVOJA OBCE A JEHO PRÍPRAVA

Kľúčovou ambíciou pri príprave aktualizácie Plánu rozvoja obce je skutočnosť, že využitie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov je limitované a je potrebné ich užívanie plánovať tak, aby z toho mala obec a jej obyvatelia čo najväčší úžitok. Skúsenosť z predchádzajúcich rokov potvrdila, že šikovným manažmentom sa to dá.

Plán rozvoja obce Horovce do roku 2022 je strednodobým plánom pre pokračovanie naštartovaných dlhodobých procesov, ktoré vedú ku zlepšeniu sociálno-ekonomických podmienok života obce a jej obyvateľov. Úzko nadväzuje na PHSR, ktorý obec prijala v roku 2008. Je návodom pre individuálne projekty obce, jej podnikateľského zázemia, spolkov, či záujmových organizácií pri spoločnom úsilí o vlastný rozvoj. Plán rozvoja obce slúži ako podklad pre zdôvodňovanie finančných potrieb pri využívaní štátnych zdrojov a súčasne je potrebnou podmienkou k získaniu dotácií z fondov Európskej únie (EÚ).

Starosta obce Horovce poveril aktualizáciou rozvojového dokumentu obce odborníkov občianskeho združenia slovedu, ktoré sa dlhodobo zaoberá aktivitami v prospech obcí. Spoločne stanovili pracovnú aj riadiacu skupinu. Kľúčovým partnerom spracovateľa sa stalo obecné zastupiteľstvo. Starosta obce prihliadal na záujmy rozvoja obce, ale aj na záujmy podnikateľov a ďalších subjektov, ktoré priamo aj nepriamo svojim pôsobením ovplyvňujú rozvoj obce a regiónu. Plán rozvoja obce tak svojim reálnym obsahom zodpovedá potrebám obce, ale aj potrebám jednotlivých subjektov v nej pôsobiacich.

1.2 ZÁMER SPRACOVANIA PLÁNU ROZVOJA OBCE

NÁZOV DOKUMENTU	Program rozvoja obce Horovce na roky 2016 - 2022
FORMA SPRACOVANIA	Plán rozvoja obce Horovce je spracovaný „na kľúč“ s podporou reprezentantov zúčastnených ne jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Plánu rozvoja je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí Plánu rozvoja boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad, Katastrálny úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Plán rozvoja obce je v súlade s koncepčnými dokumentmi vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou.
RIADENIE PROCESU SPRACOVANIA	Proces spracovania aktualizácie Plánu rozvoja koncepčne aj metodicky riadil spracovateľ: slovedu, o.z.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

	<p>Manažéri za spracovateľa: JUDr. Monika Jurčová Ing. Alžbeta Naďová</p> <p>Riadiaca skupina: Erik Timko – starosta obce Kristián Trusa – zástupca starostu Marcela Maheľová – poslankyňa JUDr. Anton Bereščík – poslanec Ing. Radovan Rusinkovič – poslanec Martin Marjov – poslanec Ján Hotovčín – poslanec Ing. Ján Ľoch – poslanec</p> <p>Pracovná skupina: Mária Rusinkovičová - ekonómka Jana Kendžurová - referentka Mgr. Anna Kosanová - hlavná kontrolórka</p>
OBDOBIE SPRACOVANIA	Plán rozvoja obce bol spracovaný v období október 2015 – december 2015
FINANCOVANIE SPRACOVANIA	Plán rozvoja obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.

Zdroj: spracovateľ

1.3 HARMONOGRAM SPRACOVANIA PRO

TERMÍN: október - december 2015	X	XI	XII
Úvod			
Analytická časť			
Strategická časť			
Programová časť			
Realizačná časť			
Finančná časť			
Záver			

Zdroj: spracovateľ

1.4 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY

Právnym rámcom spracovania Programu rozvoja obcí sú ustanovenia zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Rovnako dôležitým východiskom pre aktualizáciu Plánu rozvoja obce je pôvodný PHSR z roku 2008, kedy obec Horovce položila základy dobrých podmienok na využívanie miestnych možností a zdrojov k svojmu trvalému rozvoju. Tieto cenné skúsenosti využíva obec pri tvorbe a schvaľovaní aktualizácie dokumentu Plánu rozvoja obce. Aktualizácia Plánu rozvoja obce sa opiera aj o viacročný rozpočet obce.

1.5 ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

NÁZOV DOKUMENTU	PLATNOSŤ DOKUMENTU	ÚROVEŇ DOKUMENTU	ZDROJ
Stratégia Európa 2020 a Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020	2020	nadnárodná	www.mindop.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
Integrovaný regionálny operačný program „IROP“	2020	národná	www.mindop.sk

Zdroj: spracovateľ

1.6 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Od roku 2008, kedy dol spracovaný, schválený a prijatý prvý Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horovce prešla obec viacerými pozitívnymi zmenami a realizovala viaceré rozvojové projekty, ktoré skvalitnili život obyvateľov aj návštevníkov obce, regiónu a jeho okolia. Vďaka šikovnému a aktívnemu manažmentu obce sa obec zapojila do prípravy a následnej realizácie viacerých investičných projektov a grantov, ktoré by bez takejto finančnej pomoci nebolo možné realizovať. Obec úspešne využila nenávratné finančné prostriedky a ďalšiu grantovú pomoc v prospech vlastného rozvoja a mohla tak realizovať prioritné investičné aktivity, na ktoré by veľmi ťažko vedela vyčleniť finančné prostriedky z vlastných zdrojov. Okrem investičných aktivít obec využila aj viaceré „mäkké“ projekty predovšetkým v oblasti ľudských zdrojov. Podrobné hodnotenie realizácie aktivít pôvodného PHSR je uvedené v tabuľke.

ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU	ROK REALIZÁCIE
3.5 Rekonštrukcia Kultúrneho domu a jeho modernizácia			Zvýšenie dostupnosti a kvality občianskej vybavenosti v obci Horovce	2010
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	PROSTRIEDKY FONDOV EÚ*	PROSTRIEDKY ŠTÁTNEHO ROZPOČTU*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS
358 421 , 87	268 816,40	89 605,47	0	

*Uvádzané v €

Zdroj: obec Horovce, 2015

V čase spracovania aktualizácie Plánu rozvoja obce sa ukončuje výstavba verejnej kanalizácie, ktorá je spoločná s obcami Tušická Nová Ves a Tušice a ukončuje sa tiež II. etapa výstavby čističky odpadových vôd v obci Horovce. Táto investícia sa realizuje v rokoch 2012 – 2016 s podporou Programu švajčiarsko-slovenskej spolupráce.

1.7 OSNOVA AKTUALIZOVANÉHO PLÁNU ROZVOJA OBCE

Plán rozvoja obce formuluje aktuálne kľúčové problémy obce, jasne definuje jej strategické ciele, rozvojové priority a opatrenia. Navrhuje rad na seba nadväzujúcich krokov, ktorými sa koordinuje činnosť vo vnútri obce tak, aby sa dosiahlo riešenie problémov v prospech obyvateľov. Plán rozvoja obce je spracovaný v zhode s programovými princípmi Európskej únie, ktoré kladú dôraz na plánovanie a súlad medzi názormi verejnej správy, podnikateľského a občianskeho sektora. Plán rozvoja je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia aj kultúrneho dedičstva. Jeho obsahová štruktúra zodpovedá aktuálnym potrebám a člení sa na

- Úvod
- Analytická časť
- Strategická časť
- Programová časť
- Realizačná časť
- Finančná časť
- Záver

A. ANALYTICKÁ ČASŤ

2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI HOROVCE

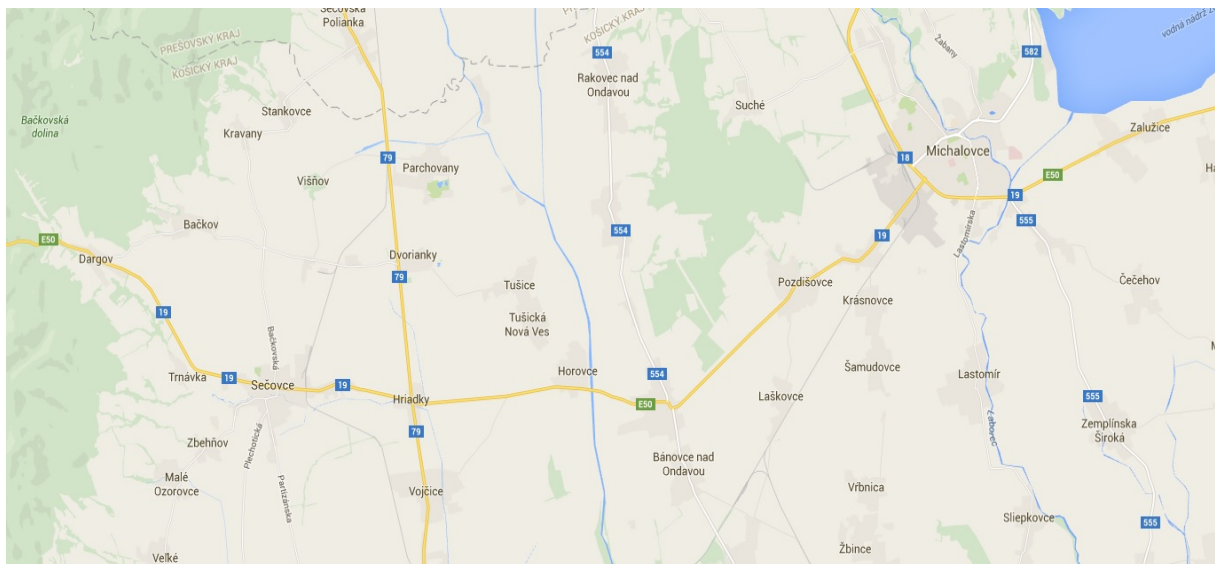
2.1 PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV

Katastrálna výmera obce: **1 308,07 ha**

Počet obyvateľov k 30. 11. 2015: **881**

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE

Obec Horovce leží tesne pri brehoch rieky Ondavy zo západnej strany, uprostred Východoslovenskej nížiny na agradačnom vale Ondavy, juhozápadne od okresného mesta Michalovce a severovýchodne od okresného mesta Trebišov v Košickom samosprávnom kraji. Od roku 1960 obec Horovce patrila do Zemplínskej Župy, okres Sečovce, kraj Košice. Po roku 1960 patrila obec do Michalovského okresu Východoslovenského kraja. K miestnym častiam patrili Bisce, Hriňišče, Strážny domček. Nadmorská výška stredu obce je 196 m a nadmorská výška chotára je 103-111 m. Katastrálne územie obce Horovce patrí do nížinnej, teplej, mierne vlhkej až suchej oblasti s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota je do 9 C, priemerný ročný úhrn zrážok je 550-600 mm. Obec je obklopená úrodnými lánmi. Chotár obce presahuje brehy Ondavy až po susednú obec Trhovište. Pôda obce je zväčša úrodná, ale na území sa nachádzajú aj pôdy ťažké, ílovité a zamokrené. Celé katastrálne územie obce Horovce je odlesnené, len pozdĺž toku rieky Ondava sa nachádzajú umelo vysadené a v súčasnosti už aj náletové brehové porasty. Územie obce Horovce je súčasťou urbanizačného priestoru sídla obvodného významu Michalovce ako súčasť sídelnej aglomerácie Zemplínskeho regiónu a Košického kraja. Vlastné katastrálne územie susedí s katastrálnym územím obce Vojčice – okres Trebišov, s katastrálnym územím obce Tušická Nová Ves, Moravany, Trhovište a Bánovce nad Ondavou.

Obrázok 1 Mapa polohy obce Horovce

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

2.3 HISTÓRIA OBCE

Obec sa v písomnej forme po prvýkrát spomína v roku 1347 pri vymedzení hraníc majetku Ladislava Drugetha. Patrila panstvu Humenné - v 18. storočí Szitmayovcom, v 19. storočí Andrassyovcom. V roku 1715 mala obec 44 opustených a 7 obývaných domácností. V roku 1787 – 70 domov a 449 obyvateľov. V roku 1828 – 83 domov a 613 obyvateľov. Obyvatelia obce sa v tomto období živili roľníctvom a povrazníctvom

Po vzniku cukrovaru v Trebišove jeho účastinári užívali najlepšiu pôdu a najímali pre prácu občanov okolitých obcí. Veľká časť obyvateľov obce pracovala buď ako deputátnici, alebo ako sezónni robotníci na okolitých majetkoch. a taký stav trval až do oslobodenia. Poľnohospodárske družstvo bolo založené v roku 1949. Časť obyvateľov bola zamestnaná v stavebníctve v krajskom meste Košice a v rozličných závodoch okresného mesta Michalovce. V obci bolo drobné remeselníctvo ako kolesár, kováč, krajčírstvo, podomové tkáčstvo a súkenníctvo, ťažba piesku a štrku z Ondavy pre výstavbu rodinných domov ako aj iných stavieb v obci.

Zoznam mien obyvateľov obce: Hredzák, Šimko, Biačko, Hlavenčák, Benedik, Kelemen, Halas, Bodnár, Dojčák, Pastir, Ihnát, Čižmár, Fijalka, Klima, Spišák.

Na území obce sa nenachádzajú – nie sú tu evidované žiadne archeologické náleziská. V obci sú dva kostoly. Jeden - Rímskokatolíckej cirkvi, ktorého patrónkou je Panna Mária kráľovná, konsekrácia – 21.8.1994. Nie je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako Národná kultúrna pamiatka. Druhý – Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, ktorý vznikol z bývalej reformovanej školy v obci. Posviacka kostola sa uskutočnila 20.9.2009.

2.4 SYMBOLY OBCE

Symboly obce Horovce nie sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky.

Erb obce Horovce tvorí biely jeleň so zlatým parožím a zlatými kopytami v modrom štíte. (Obrázok 2)

Obrázok 2 Erb obce

Vlajka obce pozostáva z troch pozdĺžnych pruhov vo farbách striedavo modrej, bielej a žltej a to v takomto poradí zhora: 3/10 modrá, 1/10 biela, 2/10 žltá, 1/10 biela, 3/10 modrá s dvoma zárezmi. (Obrázok 3)

Obrázok 3 Vlajka obce

2.5 ZAČLENENIE OBCE DO MIKROREGIÓNU

Spolu s ďalšími obcami cez územia ktorých preteká rieka Ondava, vytvorila obec Horovce Mikroregión „Poondavie“. Záujmové združenie vzniklo 4. júna 1996.

Mikroregión POONDAVIE leží uprostred Východoslovenskej nížiny a združuje 14 obcí - Tušice, Tušická Nová Ves, Horovce, Moravany, Rakovec nad Ondavou, Trhovište, Bánovce nad Ondavou, Ložín, Bracovce, Falkušovce, Kačanov, Markovce, Malčice, Petrikovce, ktoré sú prítlačivé najmä svojou históriou, kultúrnymi pamiatkami a prírodnými krásami.

Prvotným cieľom mikroregiónu bolo spoločné zastupovanie záujmov obcí, vzájomná spolupráca a výmena skúseností v najširšom meradle. V súčasnosti je hlavnou úlohou združenia koordinácia činností obcí i ostatných subjektov v regióne vo všetkých oblastiach regionálneho rozvoja, s cieľom skvalitniť životné podmienky obyvateľov tohto regiónu v zmysle trvalo udržateľného rozvoja.

A I. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

3. KRAJINA

3.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA OBCE A VYUŽITIE KRAJINY

Obec Horovce leží na Východoslovenskej nížine na agradačnom vale regulovanej rieky Ondava. Celé katastrálne územie obce Horovce je odlesnené, len pozdĺž toku rieky Ondava sa nachádzajú umelo vysadené a v súčasnosti už aj náletové brehové porasty.

Územie obce je charakteristické spoločenstvami kultúrnej stepi, kde podstatnú časť biotopov tvorí orná pôda, menej lúky, pasienky a melioračné kanály s pomiestnou brehovou zeleňou, medzné zelené pásy, remízky a vetrolamy s pomerne chudobným zastúpením druhov fauny a flóry. Do pôvodnej skladby vegetačného krytu v značnej miere zasiahol človek, ktorý systematickým rúbaním a kľčovaním lesných porastov ale aj intenzívnym odvodňovaním časť územia premenil na ornú pôdu, lúky a pasienky. Obec je tak obkolesená poľnohospodársky využívanou pôdou. Štruktúra pôdneho fondu je znázornená v tabuľkách. V obci výrazne prevažuje poľnohospodárska pôda, ktorá tvorí viac ako 80 % celkového pôdneho fondu. V rámci poľnohospodárskej pôdy najväčšiu rozlohu tvorí orná pôda, ktorá sa na celkovom fonde podieľa viac ako 90%-tami. V obci v rámci nepoľnohospodárskej pôdy najväčšiu časť katastrálneho územia tvoria ostatné plochy 10,10%.

Tabuľka Využívanie pozemkov obce

OBEC HOROVCE	POĽNO- HOSPODÁRSKE POZEMKY	LESNÉ POZEMKY	VODNÉ PLOCHY	ZASTAVANÉ PLOCHY	OSTATNÉ PLOCHY	CELKOM
	1 062,31	21,43	60,56	31,66	132,11	1 308,07
% k ploche celkom	81,21	1,64	4,63	2,42	10,10	100

Uvádzané v ha.

Zdroj: obec Horovce, 2015

Tabuľka: Využívanie poľnohospodárskej pôdy v obci

OBEC HOROVCE	DRUH POZEMKU				CELKOM
	ORNÁ PÔDA	VINICE	ZÁHRADY OVOCNÉ SADY	LÚKY, PASTVINY	
	987,87	0	59,4	15,04	1 062,31
% k ploche celkom	92,99	0	5,59	1,42	100

Uvádzané v ha.

Zdroj: obec Horovce, 2015

Do prirodzenej skladby takmer všetkých rastlinných spoločenstiev v posledných desaťročiach zasiahli vodohospodárske úpravy, intenzifikácia poľnohospodárstva a ďalšie antropogénne faktory. Dominantný druh vysokej drevinnej zelene je najmä vrbica biela, vrbica popolavá, vtrúsene vrbica rakyta, topoľ osikový, jaseň štíhly, jelša lepkavá a v podraсте krušina jelšová, bršlen európsky, svíb krvavý, kalina obyčajná, baza čierna a iné.

Na riečne údolie Ondavy sa viaže východoslovenská, obojstranná, severojužná migračná trasa hlavne avifauny európskeho významu. Významnými centrami migrujúcich druhov sú vodné biotopy so stálou vodnou plochou. Migrácia územím má celoročný charakter. Okrem jarneho a jesenného ťahu územím migrujú severské druhy aj v zimnom období.

Zloženie fauny dotknutého územia nie je také pestré ako v hornatých častiach Slovenska. Riešené územie je z hľadiska fauny málo významné. Ide o intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu, v ktorej sú živočíšne spoločenstvá pomerne chudobné a značne narušené antropogénnou činnosťou.

Územie obce patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.

4. OBYVATEĽSTVO

4.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Strednodobý vývoj počtu obyvateľov vypovedá o stabilizovanom demografickom vývoji obce za posledné sledované roky. Z dlhodobého pohľadu demografická krivka výrazne klesla, najväčší počet obyvateľov mala obec v medzivojnových rokoch, počas druhej svetovej vojny až približne do roku 1970. Odvtedy počet obyvateľov postupne klesal, aktuálne niekoľko rokov osciluje a výrazne sa nemení.

Tabuľka Vývoj počtu obyvateľov v dlhodobom horizonte

1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940	1948	1961	1970	2007
724	691	768	866	920	969	1049	1169	1192	1185	1074	870

Trend úbytku obyvateľov v dlhodobom horizonte, hlavne z ekonomických dôvodov sa minimálne prechodne zastavil. Stabilizovaná demografická krivka pozitívne ovplyvňuje predpokladaný rozvoj obce. Hustota osídlenia je približne 67,35 obyvateľov na 1 km².

Tabuľka Vývoj počtu obyvateľov v obci za posledné roky

OBEC	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
HOROVCE	863	854	854	849	861	882	885	881

Zdroj: obec Horovce, 2015, stav k 30. 11. 2015

V obci prevažujú obyvatelia slovenskej národnosti, najpočetnejšou menšinou sú obyvatelia ukrajinskej národnosti.

4.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

V obci je možné sledovať veľmi priradený stav obyvateľov v produktívnom veku ku „seniorom“. O vekovej štruktúre obyvateľov najlepšie vypovedá hodnota indexu starnutia, ktorá v obci dosiahla hodnotu 0,92. Táto hodnota vyjadruje podiel obyvateľov v neproduktívnom veku (60 rokov a viac) ku počtu obyvateľov vo veku 0-14 rokov. Aktuálna hodnota indexu vypovedá o stabilizovanom stave obce, bez sklonu k starnutiu populácie, čo je pre dlhodobý horizont rozvoja obce pozitívne.

Tabuľka: Zastúpenie vekových kategórií v obci

OBEC	0 – 15 ROKOV	15 – 30 ROKOV	30 – 62 ROKOV	VIAC AKO 62 ROKOV
HOROVCE	180	186	349	166

Zdroj: obec Horovce, 2015

4.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Vzdelanie obyvateľov úzko súvisí so schopnosťami a zručnosťami uplatniť sa na trhu práce. Mimo väčších miest, v regiónoch kde prevažujú menšie obce je vzdelanostná úroveň obyvateľov tradične nižšia, čo síce prináša riziko vyššej nezamestnanosti, na druhej strane je to potenciál pre tradičné remeslá a prácu v poľnohospodárstve. Naopak, vyššie vzdelanie obyvateľov môže mať pozitívny vplyv na rozvoj ekonomického potenciálu obce.

V obci Horovce jednoznačne prevažujú obyvatelia v aktívnom veku s učňovským vzdelaním bez maturity, druhou najpočetnejšou skupinou ekonomicky aktívneho obyvateľstva sú obyvatelia so stredným odborným vzdelaním s maturitou. Obyvateľov bez ukončeného vzdelania je 110.

Z reálneho podielu jednotlivých vzdelanostných kategórií vyplýva, že obyvatelia s odbornosťou sú silným potenciálom obce.

Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí nie je vysoký, ale nie je ani zanedbateľný a zodpovedá vzdelanostným trendom regiónu malých obcí, kde je potrebné za vzdelávaním odchádzať do vzdialenejších centier. Nižší záujem o vysokoškolské vzdelanie môže súvisieť aj s nedostatočnou možnosťou vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov sa v regióne a v obci realizovať a uplatniť svoju kvalifikáciu. V obci je 31 vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov s technickým aj univerzitným zameraním.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Zo vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce vyplýva, že najväčší podiel majú obyvatelia so vzdelaním v oblasti stavebníctva, strojárstva, služieb a poľnohospodárstva. Záujem obyvateľov vzdelávať sa prioritne v týchto odvetviach zodpovedá tradícii aj pracovným možnostiam a ponuke trhu práce v obci a jej blízkom okolí.

Tabuľka Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

OBEC HOROVCE	BEZ VZDELANIA	ZÁKLADNÉ	UČNOVSKÉ BEZ MATURITY	STREDNÉ ODBORNÉ S MATURITOU	VŠEOBECNÉ S MATURITOU (GYMNÁZIUM)	VYSOKOŠKOLSKÉ
	110	57	284	115	17	31

Zdroj: obec Horovce, 2015

4.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV

Nedostatok pracovných príležitostí a nezáujem investorov priniesť ľuďom prácu do obce a jej okolia je dlhodobým nepriaznivým problémom, ktorý má dopad na ekonomický rozvoj obce, ale aj na sociálny, kultúrny a psychologický život jej obyvateľov. Starosta obce, spolu so starostami susediacich obcí aktívne vyhľadáva malých a stredných podnikateľov, ktorí by nadviazali na aktivity, ktoré v predchádzajúcom období zamestnávali ľudí z regiónu. Ponúka zároveň aj stimuly, ktoré sú síce obmedzené, ale môžu aspoň čiastočne motivovať budúcich možných zamestnávateľov, malých a stredných podnikateľov. Starosta obce sa zároveň svojim obyvateľom snaží sprostredkovať informácie o pracovných príležitostiach v okolí, zaoberá sa aj aktívnou politikou zamestnanosti, zabezpečuje rekvalifikáciu a poskytuje aj ďalšie poradenstvo. Celé úsilie pritiahnúť do obce/mikroregiónu malých až stredných podnikateľov naráža na nedostatočnú dopravnú infraštruktúru ako zázemie pre budúcich možných záujemcov. Jediným zamestnávateľom v malých obciach je často len obecný úrad. Ekonomicky aktívni obyvatelia musia za prácou, hlavne v odvetviach priemyslu dochádzať do viac, alebo menej vzdialenejších miest, do iných regiónov a do zahraničia, predovšetkým do Čiech, Anglicka, Maďarska a Rakúska. Najväčšie uplatnenie v obci a jej bezprostrednom okolí majú ekonomicky aktívni obyvatelia vo verejnej správe – v školstve, v poľnohospodárskych odvetviach a v odvetviach základných služieb v pozícii podnikateľ – „samozamestnávateľ“.

Obyvatelia zamestnaní a pracujúci mimo obce a bezprostredný región pracujú prevažne v odvetviach stavebníctva, zdravotníctva a služieb.

Napriek zavádzaniu legislatívnych nástrojov na znižovanie nezamestnanosti sa dlhodobé nedarí do obce a jej širšieho okolia prilákať ekonomickými stimulmi takých investorov, ktorí by citeľne znížili vysokú nezamestnanosť obyvateľov. Počet nezamestnaných po roku 2010 klesá, na druhej strane narastá počet dlhodobu nezamestnaných, osciluje počet občanov v hmotnej núdzi. Trochu optimizmu dodáva využívanie niektorých stimulov na znižovanie nezamestnanosti mladých. Obec využíva dostupné nástroje aktívnej politiky trhu práce. V roku 2015 je na aktivačné práce zamestnaných 5 uchádzačov o zamestnanie.

Tabuľka Základná charakteristika vývoja nezamestnanosti

OBEC HOROVCE	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet nezamestnaných mužov a žien spolu	53	81	71	66	51	44	43
Počet dlhodobu nezamestnaných	32	31	23	20	31	24	33
Počet občanov v hmotnej núdzi	22	30	41	38	38	30	38
Počet nezamestnaných absolventov	3	3	2	2	0	3	2
Počet nezamestnaných pred dôchodkom	4	3	0	0	0		
Počet zamestnaných pomocou aktívnej politiky trhu práce	0	0	0	0	1	2	1
Počet obyvateľov na aktivačných prácach	6	21	9	6	11	5	4
Počet obyvateľov na absolventskej praxi	0	1	0	0	0	0	1
Počet obyvateľov v chránených dielňach	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: obec Horovce, 2015

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

4.5 DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

S demografickým vývojom obyvateľov v obci a pracovnými príležitosťami v regióne úzko súvisí aj rozvoj individuálnej výstavby a záujem mladých rodín nevystahovať sa do vzdialenejších centier, ale ostať v obci/regióne. Najväčší záujem o budovanie vlastného bývania mali obyvatelia do roku 1970. Za obdobie od roku 2006 sa v obci postavilo len 9 nových rodinných domov. Obec má záujem podporovať mladých ľudí, aby v obci zostali na trvalo, tu sa usídlili a vychovávali svoje deti. Je tak motivovaná pripraviť pozemky pre individuálnu výstavbu a ponúknuť aj ďalšie motivačné nástroje.

Tabuľka Vek domového fondu

OBEC HOROVCE	POSTAVENÉ V ROKOCH				
	do 1919	1920 – 1970	1971 - 1991	1992 – 2005	2006 - 2014
	52	127	20	9	9

Zdroj: obec Horovce, 2015

Občania obce žijú prevažne v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obce a celého regiónu. Väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie. 8 domov je trvale neobývaných. Sú to domy, ktoré sú vekovo staré a na bývanie nevyhovujúce. Obec má vo svojom vlastníctve 5 bytov, pre podporu mladých rodín a rodín zo sociálne znevýhodneného prostredia má obec záujem postaviť viac obecných bytov aj bytov s nízkym štandardom.

Tabuľka Prehľad domového a bytového fondu

OBEC HOROVCE	RODINNÉ DOMY			BYTY V BYTOVÝCH DOMOCH		
	TRVALO OBÝVANÉ	PRECHODNE OBÝVANÉ	NEOBÝVANÉ	TRVALO OBÝVANÉ,	PRECHODNE OBÝVANÉ	NEOBÝVANÉ
	217	4	8	5	0	0

Zdroj: obec Horovce, 2015

5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A ZÁZEMIE

5.1 ZDRAVOTNÉ A SOCIÁLNE SLUŽBY

V obci Horovce sa nenachádza zdravotné stredisko, neordinuje tu pravidelne ani všeobecný lekár či pediater s občasnými ordinačnými hodinami len v niektoré dni v týždni, obyvatelia obce využívajú zdravotnú starostlivosť len formou dochádzajúceho lekára v prípade potreby. V obci nie je k dispozícii ani lekárne. Obyvatelia obce dochádzajú za základnou zdravotnou starostlivosťou do ambulancií zdravotného strediska v obci Trhovište. Za ďalšími špecialistami a špecializovanými zdravotnými ambulanciami dochádzajú obyvatelia obcí do okresného mesta Michalovce, alebo aj Trebišov. V Michalovciach je zároveň aj najbližšia nemocnica aj rýchla zdravotná pomoc. V blízkom regióne sa nenachádzajú žiadne liečivé pramene ani kúpele.

Pre potreby zabezpečenia sociálnych služieb seniorom nie je v obci zriadená terénna opatrovateľská služba, ani žiadne ďalšie služby celodennej či stálej opatrovateľskej služby. Tento stav je v súčasnosti pre obyvateľov obce nevyhovujúci, obec potrebuje tieto služby zabezpečiť. Od roku 2016 bude obec v priestoroch kultúrneho domu prevádzkovať denný stacionár pre seniorov. Tento stav je dočasný, obec plánuje vybudovať moderné zariadenie pre seniorov. Obec má vybudovaný Dom smútku.

5.2 OSTATNÉ SLUŽBY A OBCHODY

V obci je dostupný predaj základných potravín, zmiešaný tovar a pohostinstvo. Sortiment predaja v obchodoch je dostačujúci, pokrýva hlavne denné potreby čerstvých potravín. V obci chýbajú základné služby ako holičstvo, kaderníctvo, ale aj ďalšie. Za nákupom ostatných tovarov a za zabezpečením ďalších služieb obyvatelia dochádzajú do okolitých miest, hlavne do Michaloviec a Trebišova. Blízkosť hlavne okresného mesta Michalovce silne ovplyvňuje občiansku vybavenosť.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Tabuľka Prehľad služieb v obci

OBEC HOROVCE	POTRAVINY (POTRAVINY SPOJENÉ SO ZMIEŠANÝM TOVAROM)	PREDAJŇA ZELENINY - OVOCIA	PREDAJŇA S TEXTILOM	PREDAJŇA S OBUVOU	LEKÁREŇ	OPRAVA OBUVI	OPRAVA ÁUT	CUKRÁREŇ	POHOSTINSTVO, REŠTAURÁCIA	INÉ
	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1

Zdroj: obec Horovce, 2015

6. ŠKOLSTVO

Stagnujúci demografický vývoj v predchádzajúcich rokoch nenarušil chod Materskej ani Základnej školy. V zriaďovateľskej pôsobnosti obce je jedna Materská škola a jedna Základná škola plne organizovaná. Materskú školu navštevujú iba deti, ktoré majú trvalý pobyt v obci, deti z okolitých obcí túto Materskú školu nevyužívajú. Počet detí kolíše, materskej škole ale nehrozí zánik. Základnú školu navštevujú iba žiaci z rómskej komunity obce, ostatní žiaci navštevujú základné školy v susedných obciach a v mestách. Pri škole nie sú zriadené žiadne športové, ani umelecké kluby. Základná škola nemá jedáleň a nezabezpečuje žiakom stravovanie.

Tabuľka Vývoj počtu žiakov v Materskej škole

Obec HOROVCE	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	22	23	21	21	22	20	22	17

Zdroj: obec Horovce, 2015

Tabuľka Vývoj počtu žiakov v Základnej škole

Obec HOROVCE	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	21	25	24	17	21	23	23	25

Zdroj: obec Horovce, 2015

Materská aj Základná škola sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. V pedagogickom procese Materskej školy nechýba priestor na prípravu detí do školy. Didaktické vybavenie Materskej školy sa postupne modernizuje nákupom hračiek a výukových názorných pomôcok pre deti. Areál Materskej školy dopĺňa detské ihrisko. V Základnej škole je minimálne vybavenie interaktívnymi pomôckami, žiakom chýba telocvičňa aj športové ihrisko.

Budovy škôl nie sú rekonštruované, hlavne z hľadiska úspory energie. Rekonštrukciu si vyžaduje aj interiérové vybavenie a rozvod médií v budovách materskej aj základnej školy, výmena okien, dverí aj ďalšieho zariadenia budov, vrátane školských lavíc, stoličiek, počítačového vybavenia a didaktických pomôcok. V obci je potenciál rozšíreného vyučovania umeleckých predmetov hudby a tanca.

7. EKONOMIKA A RIADENIE SAMOSPRÁVY

7.1 EKONOMICKÁ KONDÍCIA OBCE

Pri hodnotení ekonomickej kondície obce je potrebné vychádzať z podrobného hodnotenia rozpočtu a záverečného účtu obce z predchádzajúcich rokov. Pre plánované budúce možné investície je dôležitým ukazovateľom ekonomickej sily predpokladaný vývoj rozpočtov, ktoré obec pripravuje a obecné zastupiteľstvo schvaľuje zo zákona v rámci viacročných rozpočtov. Od kondície a výkonnosti obce vo veľkej miere závisí jej reálna schopnosť prípravy projektovej dokumentácie, prípravy žiadostí a projektov pre nenávratné finančné prostriedky, ale aj schopnosť schválené projekty realizovať. Obec veľmi zodpovedne pristupuje k tvorbe svojho rozpočtu a viacročného rozpočtu, pri čerpaní jednotlivých položiek rozpočtu sa vďaka legislatíve osvedčil systém predbežnej, priebežnej aj následnej finančnej kontroly. Fiskálna decentralizácia nenaplnila očakávania, obec na prenesený výkon štátnej správy nedostáva dostatok zdrojov zo štátneho rozpočtu, ale svojim rozumným prístupom dokázala napriek nepriaznivej situácii aj v pokrízovom období šetrením rozumne hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom a primeraným úverovým zaťažením.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Tabuľka Základný rozpočtový vývoj obce

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VÝVOJ PRÍJMOV							
VÝNOSY Z DAŇOVÉHO ÚRADU*	149 099	147 362	161 332	181 533	178 396	194 302	199 106
VÝNOSY Z MIESTNYCH DANÍ*	23 739	22 400	22 382	23 014	23 120	23 150	23 200
NEDAŇOVÉ PRÍJMY*	13 166	14 865	18 166	17 404	20 350	22 391	17 500
PRÍJMY ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU CELKOM*	91 409	92 895	73 315	74 467	77 636	73 600	73 900
ÚVERY Z BÁNK*	132 176	130 064	119 216	108 368	97 520	86 672	75 824
VÝVOJ VÝDAVKOV							
VLASTNÝ VÝKON*	268 788	258 571	251 209	288 405	246 524	308 857	305 000
PRENESENÝ VÝKON*							
ZÁVÄZKY*							
OSTATNÉ (ÚROKY...)*							

*Uvedené v €

Zdroj: obec Horovce, 2015

7.2 RIADENIE SAMOSPRÁVY

Po rozdelení niekdajších národných výborov sa na Slovensku vytvorili predpoklady formovania a posilňovania občianskej spoločnosti. Najlepšou cestou, aby sa občan mohol podieľať na spravovaní spoločnosti je decentralizácia moci na nižšie územné jednotky – obce. Dnes môžeme smelo povedať, že územná demokracia má u nás už zakorenenú tradíciu a obce sa stali základnou jednotkou, priestorom, kde ešte obyvatelia majú záujem o veci verejné – obecné.

Obce vo svojej činnosti zabezpečujú originálne – samosprávne kompetencie, a postupnou decentralizáciou v niektorých oblastiach aj prenesený výkon štátnej správy. Rýchly vývoj informačných technológií a potreba okamžitého prístupu k niektorým informáciám a podkladom priniesli výzvu aj pre územnú samosprávu a jej informatizáciu. Obce potrebujú rýchle a efektívne prepojenie na ostatné orgány a inštitúcie verejnej správy a potrebujú získať hodnoverné podklady a informácie od úradov okamžite. Podobne aj občania pre vybavovanie akýchkoľvek záležitostí potrebujú prístup k takýmto portálom. Aktuálne stanovený termín na kompletné „on-line“ prepojenie je záver roka 2016. Obec Horovce sa priebežne zapája do softwarového aj hardwarového vybavenia aj prostredníctvom projektu DEUS a postupne bude on-line prepojená v skúšobnej prevádzke v sieti DCOM.

Výkonným zázemím obecného zastupiteľstva a starostu je obecný úrad, ktorý zabezpečuje potrebné organizačné aj administratívne úkony a priestor komunikácie s občanmi. Obec má vlastný stavebný úrad. Samozrejmosťou pre občanov je čoraz viac vybavovať potrebné doklady, potvrdenia či ďalšie rozhodnutia vo vzťahu k samospráve elektronicky. Predpokladom, aby obec mohla so svojimi občanmi takto elektronicky komunikovať, je kvalitné a moderné technické a technologické vybavenie úradu. Obec postupne pre svoj úrad zabezpečuje nie len počítačové vybavenie, ale hlavne inteligentné softwarové zázemie, ktoré je prepojené na portály ďalších orgánov verejnej správy a tak dostupné pre všetkých občanov obce. Obec má vybavenie 12 počítačov, 10 notebook, internet.

8. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

8.1 STAV TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Obyvatelia obce Horovce majú pitnú vodu v súčasnej dobe zabezpečenú z vlastných studní. Kvalita vody je priebežne kontrolovaná a podľa potreby chemicky upravovaná. Spodné vody na území

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

obce Horovce sa nachádzajú v hĺbke približne 4 až 12 m. Hĺbka a výdatnosť vodných zdrojov je vzhľadom na charakter terénu a zloženie pôdnych vrstiev závislá od polohy vodného zdroja. V čase sucha hladina podzemnej vody klesá. S hĺbkou vodného zdroja stúpa aj kvalita vody.

Obec Horovce má vybudovaný hlavný rozvod vodovodnej siete. Je potrebné dobudovať miestne rozvody a domové vodovodné prípojky, ktoré pri križovaní a pri súbahu vodovodnej siete s inžinierskymi sieťami musia spĺňať bezpečnostné a dovolené vzdialenosti v zmysle STN 736005. Vzhľadom na pokračujúci všeobecný trend poklesu spotreby vody a odberu vody zo strany odberateľov sa postupne znižuje záujem občanov pre napojenie na vodovodnú rozvodnú sieť.

Obec má vybudovanú kanalizačnú sieť aj čističku odpadových vôd. Minimalizovalo sa tak odvádzanie splaškov z nehnuteľností do žump a suchých záchodov, ktoré vo väčšine prípadov neboli dokonale izolované, takže dochádzalo k znečisťovaniu podzemných vôd a tým aj k zhoršovaniu životného prostredia. Povrchové vody odtekajú voľne po teréne, z ciest cez jarky a čiastočné kanály do miestneho toku. Odvedenie dažďových vôd je v obci riešené povrchovými odvodňovacími priekopami. Je tu sústava dažďových rigolov, ktoré treba sústavne prečisťovať a udržiavať ich v prietočnom stave. Dažďové vody musia byť mechanicky predčistené so súčasným zachytávaním ropných látok lapačmi.

Obec je plynofikovaná a prevažnú časť odberateľov tvorí obyvateľstvo. Obec je zásobovaná zemným plynom cez VTL prípojku DN 100, PN 4 a RS 1200/2/1-440 z jestvujúceho VTL plynovodu DN 150. Miestna sieť Horovce je vytvorená kombináciou STL a NTL plynovodov. Distribúcia plynu je zabezpečená prostredníctvom SPP, a.s.

Rodinné domy pre vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody využívajú prevažne plyn. Aj keď ústretová cenotvorba plynu minimalizovala využívanie tuhých palív pri vykurovaní domov, ešte sú viaceré domácnosti, ktoré stále kúria drevom.

Elektrická sieť v obci bola vybudovaná v 50 rokoch minulého storočia. Dodávka elektrickej energie pre riešenú obec je v súčasnosti zabezpečovaná z kmeňového 22 kV vzdušného vedenia (prevažne 3 x 50 mm² AIFe 6) cez samostatné VN prípojky 3 x 50 (35) mm² AIFe 6 odbočením z kmeňového vedenia. VN linky sú napájané z ES 110/22 kV s inštalovanými transformátormi o výkone 2 x 40 MVA. VN prípojky sú vo vyhovujúcom technickom stave. Na uvedenú linku sú pripojené 2 ks 22/0,4 kV transformovni, zásobujúce súčasnú bytovú a občiansku zástavbu. Dodávka elektrickej energie pre jednotlivých odberateľov v obci je vykonávaná verejným NN vzdušným rozvodom na betónových a v menšej miere aj drevených stožiaroch v blízkosti verejných komunikácií. Vedenie tvorí zokruhovanú sieť s výbežkami pre vzdialenejšie lokality obce. Sieť pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo a dodáva potrebný príkon bez väčších úbytkov napätia. Ojedinelé nevyhovujúce domové prípojky realizované neizolovaným vodičom odporúčame vymeniť za závesný kábel s prislúchajúcim istením. Najväčším odberateľom je obyvateľstvo, využívajúce energiu pre svetlo a domáce spotrebiče. Sieť pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo a dodáva potrebný príkon bez väčších úbytkov napätia. VN prípojky sú vo vyhovujúcom technickom stave. V obci bude potrebné vymeniť ojedinelé nevyhovujúce domové prípojky realizované neizolovaným vodičom za prípojky závesným káblom s prislúchajúcim istením. Verejné osvetlenie je vybudované, od roku 1993 nebolo modernizované ani rekonštruované a v súčasnosti nezodpovedá potrebám energetickej úspornosti a ekologickej nenáročnosti. Elektrickú energiu zabezpečuje Východoslovenská energetická spoločnosť, a.s. Košice.

Obyvatelia obce Horovce môžu využívať služby rôznych telekomunikačných spoločností. Územie je pokryté ako pevnými tak aj mobilnými operátormi pôsobiacimi na Slovenskom telekomunikačnom trhu. Služby na prenos dát poskytujú viaceré spoločnosti. Miestne telekomunikačne rozvody sú riešené kombinovane t.j. úložnými i vzdušnými vedeniami do všetkých ulíc obce. Domové prípojky sú realizované obdobne vzdušným, alebo káblovým vedením.

Obec Horovce má zabezpečený príjem televízneho signálu verejnoprávnej televízie a komerčných televíznych staníc, rovnako aj rozhlasového signálu. Celé územie obce je tiež pokryté signálom satelitného vysielania a obyvatelia môžu využívať služby rôznych spoločností. Bežný občan tak môže mať prístup k rôznym televíznym a rozhlasovým staniciam. Obecný rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách, je funkčný od roku 1993 a odvtedy nebol modernizovaný. V súčasnej dobe nezodpovedá technickým možnostiam a potrebám obyvateľov a obce.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Tabuľka Technická infraštruktúra v obci

OBEC HOROVCE	PLYNOVOD	VODOVOD	KANALIZÁCIA	ČOV	OBEČNÝ ROZHLAS	VEREJNÉ OSVETLENIE	SEPAROVANIE ODPADU
	1993	2004	2016	2016	1993	1993	1993

Zdroj: obec Horovce, 2015

8.2 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

V obci nie je zavedený separovaný zber komunálneho odpadu. Tuhý komunálny odpad sa odváža a skládkuje na skládke odpadu v obci Husák. Obec nemá enviromentálnu záťaž vo forme nelegálnej skládky odpadu, hoci prechodne sa vyskytnú menšie skládky. Obec tieto včas odstraňuje a ich vznik sa snaží minimalizovať.

8.3 DOBROVOLNÁ POŽIARNA OCHRANA

Dobrovoľné hasičské zbory majú dlhoročnú tradíciu. Sú zamerané na zásahovú činnosť pri požiaroch, zabezpečujú protipožiarnu prevenciu a výchovu na predchádzanie požiarov v obciach. Aktívne sa zapájajú do protipovodňových akcií. Okrem pomoci pri zásahoch sú v obciach často nositeľmi histórie, tradície, športu aj obdivu. V nadväznosti na potrebu rýchleho zásahu v prípade vzniku požiaru v odľahlejších regiónoch viaceré obce dlhodobo podporujú dobrovoľnú hasičskú ochranu. V obci Horovce sa nachádza požiarne zbrojnica aj aktívni dobrovoľní hasiči združení v dobrovoľnom hasičskom zbore. Hasičský a záchranný zbor v rokoch 2014 – 2016 technicky modernizuje dobrovoľné hasičské zbrojnice vyradenou a repasovanou technikou a podieľa sa na výcviku dobrovoľných hasičov.

9. KULTÚRA A ŠPORT

Ponuka kultúrnych, spoločenských aktivít v obci je viac-menej tradičného charakteru. V kultúre prevažujú tradičné spoločenské podujatia, pri ktorých sa stretáva celá obec - majáles, juniáles, deň detí, deň dôchodcov, Mikuláš, MDŽ. V obci sa pravidelne konajú Matičné dni a každé dva roky splav po rieke Ondava.

Možnosti na športovanie širokej verejnosti sú v obci obmedzené. V súčasnej dobe môžu obyvatelia využívať plochu futbalového ihriska a nohejbalového ihriska, ktoré bolo zriadené v roku 2006. Iné zariadenia a plochy pre športovanie verejnosti tu nie sú. Každoročne sa na Silvestra v obci uskutočňuje beh Horovská 10. Má dlhoročnú tradíciu a zúčastňujú sa na ňom športovci nielen zo Slovenska ale aj zo zahraničia. Pre viac možností športovania obec potrebuje vybudovať rekreačno-športový areál, ktorý by spĺňal súčasné nároky obyvateľov obce. Chýba detské ihrisko aj športový klub pre mládež s celoročnými možnosťami športového vyžitia.

Za väčšími kultúrnymi, spoločenskými a športovými aktivitami musia občania dochádzať do väčších centier, hlavne do Michaloviec.

V rámci spoločenského a športového vyžitia občania využívajú oddychovú zónu v centre obce, občanom chýbajú ďalšie oddychové zóny (lavičky, altánky, piknikové plochy) a otvorené priestranstvo na konanie kultúrnych a letných zábav (amfiteáter, pódium a pod.). V obci sa nachádza kultúrny dom s vybavenou veľkou sálou, malou sálou a kuchynkou. V budove Obecného úradu sa nachádza aj obecná knižnica.

Tabuľka Prehľad športových možností v obci

OBEC HOROVCE	DETSKÉ IHRISKO, ŠPORTO- VISKO	ZARIADENÉ FUTBALOVÉ IHRISKO	NEZARIA- DENE IHRISKO, ŠPORTOVÁ PLOCHA	KLZISKO	TENISOVÉ IHRISKO	KULTÚRNY DOM	INÉ
	nie	áno	nie	nie	nie	áno	nie

Zdroj: obec Horovce, 2015

10. STAV PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI

Obec Horovce má ambíciu pripraviť pre svoje potreby a investície kvalitné investičné projekty v súlade so schváleným dokumentom Aktualizácie Plánu rozvoja obce. V súčasnej dobe sú pripravené čiastkové projekty z dôvodu, aby nebola potrebná ich následná aktualizácia v reálnom čase ich realizácie. Ostatné projekty bude obec pripravovať po schválení Plánu rozvoja obce v nadväznosti na časovú os jeho plnenia.

11. ZHODNOTENIE VNÚTORNÉHO PROSTREDIA OBCE

Pre analýzu vnútorného prostredia boli identifikované viaceré kľúčové oblasti, v ktorých spracovateľ sledoval vývoj za posledných minimálne 6 rokov a kde to bolo relevantné, bol porovnaný vývoj z obdobia predchádzajúceho PHSR. Hodnotenie vnútorného prostredia je dôležité pre rozpoznanie silných a slabých stránok obce. Pre potreby aktualizácie PHSR boli identifikované, sledované a vyhodnotené oblasti:

geografia, demografia, vzdelanosť obyvateľov, zamestnanosť obyvateľov, domový a bytový fond, zdravotné, sociálne služby a služby občianskej vybavenosti, školstvo, ekonomika, technická infraštruktúra, kultúra a šport.

Pre potreby aktualizácie PHSR spracovateľ v jednotlivých oblastiach hodnotenia uvádza k textu aj prehľadné tabuľky, prípadne aj názorné grafy údajov obce.

Medzi silné stránky obce patrí početné zastúpenie obyvateľov v produktívnom veku, prevaha obyvateľov so vzdelaním pre poľnohospodárstvo, tiež s remeselnými zručnosťami, ochota ľudí vzdelávať sa a rekvalifikovať aj zázemie pre vytvorenie priestoru pre miestnych drobných farmárov na odbyť ich produkcie. Silné stránky obce možno hodnotiť ako solídny predpoklad pre riešenie zamestnanosti.

Naopak, medzi slabé stránky je potrebné zaradiť slabú propagáciu regiónu a jeho možností, nedostatočnú dopravnú infraštruktúru a nedostatok finančných možností obce pre väčšie investície a rozvojové aktivity.

Podrobné zhodnotenie silných aj slabých stránok obce je v SWOT.

Tabuľka Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát			
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Oblasť dát /téma	Zdroj dát
Geografia	obec	Služby	obec
Demografia	obec	Školstvo	obec
Vzdelanosť	obec	Ekonomika	obec
Zamestnanosť	obec	Technická infraštruktúra	obec
Domový fond	obec	Kultúra, šport	obec

Zdroj: vlastné spracovanie

A II. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

12. EKONOMICKÉ SUBJEKTY A ZAMESTNÁVATELIA V OBCI, REGIÓNE

12.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA VÝVOJA NEZAMESTNANOSTI V OBCI

V súvislosti s prechodom slovenského ekonomického systému na trhové hospodárstvo sa následne prejavili zmeny na trhu práce. Nezamestnanosť sa zaradila medzi hlavné negatívne rysy spoločnosti vo viacerých regiónoch Slovenska. Dlhodobá nezamestnanosť sa pritom stala ekonomickým, psychologickým, sociálnym a kultúrnym problémom.

Obec Horovce patrí medzi regióny s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti. Dôvody takejto miery nezamestnanosti môžeme vidieť vo viacerých príčinách. V prvom rade je to zrušenie a zlikvidovanie viacerých podnikov ľahkého priemyslu, ktoré mali v regióne svoju tradíciu a zamestnávali značný počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Boli to hlavne podniky v oblasti spracovávania potravín a poľnohospodárskych produktov, strojárstva, stavebníctva aj ďalšie. Okrem zamestnávania tieto podniky zároveň pripravovali na svoje profesie množstvo mladých ľudí v rámci

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

učňovského a stredného odborného školstva. Ľudia, dnes už v strednom veku, vyškolení pre tieto tradičné profesie a remeslá, dnes v tomto regióne nenachádzajú svoje uplatnenie.

V nemalej miere ďalšou možnou príčinou vysokej miery nezamestnanosti je aj malé zastúpenie obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním. Títo obyvatelia by vedeli a mali schopnosti rozvinúť v regióne malé a stredné podnikanie, prípadne pritiahnúť zaujímavého investora pre rozvoj ľahkého priemyslu. V obci a regióne je práve opačný trend, kedy obyvatelia regiónu s vysokoškolským vzdelaním sú nútení odchádzať a nájsť si svoje uplatnenie v iných častiach Slovenska a v zahraničí.

V neposlednom rade je potrebné poukázať aj na ďalšiu možnú príčinu vysokej miery nezamestnanosti, a tou je nízka kúpyschopnosť obyvateľov obce aj celého mikroregiónu a regiónu. Tá má za následok likvidáciu viacerých drobných podnikateľov, ktorí zabezpečujú predovšetkým predaj poľnohospodárskej produkcie a služby. V záujme poskytovania nízkych cien a prispôsobenia sa kúpyschopnosti obyvateľov títo nemôžu vytvoriť ďalšie pracovné miesta a počítajú s rozvojom vlastnej firmy.

Uvedené hlavné príčiny sú dlhodobé a ani vďaka aktívnej politike trhu práce nie sú uspokojivo minimalizované.

Územie obce podľa územnosprávneho členenia patrí do pôsobnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach, ktorý sa zaoberá aktívnou politikou zamestnanosti. Je miestom vyhodnocovania trhu práce, evidencie nezamestnaných, sprostredkováva zamestnanie, poskytuje poradenské služby a rekvalifikácie.

12.2 PODNIKATEĽSKÉ ZÁZEMIE

V obci sa nachádza 24 podnikateľských subjektov. Najväčšie zastúpenie majú samostatne hospodáriaci roľníci, druhou najpočetnejšou formou podnikania sú obchodné spoločnosti a družstevné organizácie. Napriek tomu, že obec má ideálne podmienky na rozvoj poľnohospodárstva, ovocinárstva toto odvetvie doteraz nezabezpečovalo očakávaný rozvoj a citeľne neznižovalo nezamestnanosť v obci a regióne. Je to odrazom toho, že miestni farmári, aj keď majú farmársku tradíciu a ideálne prírodné podmienky, z hľadiska podnikania nevedia konkurovať lacným potravinám v obchodných reťazcoch. V poslednej dobe je možné sledovať postupne zvýšený záujem obyvateľov hlavne z väčších miest o kvalitné, ekologicky nezávadné potraviny a je predpoklad, že záujem farmárov podnikat' v rôznych odvetviach poľnohospodárstva bude citeľný.

Tabuľka Typy podnikateľských subjektov v obci

TYP PODNIKATEĽSKÉHO SUBJEKTU	POČET
Podnikatelia – fyzické osoby	2
Samostatne hospodáriaci roľníci	9
Obchodné spoločnosti (a.s., s.r.o.)	5
Družstevné organizácie	5
Iné - aké	3

Zdroj: obec Horovce, 2015

Existujúce podnikateľské subjekty v obci, napriek ich solídnejmu počtu nespĺňajú očakávanie rapídneho zníženia nezamestnanosti v obci. Z celkového počtu podnikateľských subjektov je väčšina takých, ktorí nezamestnávajú žiadnych zamestnancov, alebo zamestnávajú len do 5 zamestnancov (čo nie je z hľadiska klasifikácie ani mikropodnik). Tento fakt je možné odôvodniť tým, že fiskálna politika štátu odrádza podnikateľov zamestnať iných zamestnancov. Pre takéto subjekty je výhodnejšie dohodnúť si na prácu buď ďalších živnostníkov, alebo využiť iné inštitúty mimo trvalého pracovného pomeru. Dá sa predpokladať, že viaceré pracovné aktivity sú riešené aj ako „práca na čierno“. Je to dôsledok toho, že aktuálna legislatíva nemotivuje ani živnostníkov zamestnať sa vo vlastnej firme, ale radšej využiť iné možnosti. Podobne je to aj u spoločností s ručením obmedzeným. V obci nie je ani jeden podnikateľský subjekt, ktorý by zamestnal viac ako 50 zamestnancov. Podľa odvetvového zamerania prevažujú podnikatelia v oblasti poľnohospodárstva.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Tabuľka Odvetvová štruktúra ekonomických subjektov v obci

ODVETVIE	POČET SUBJEKTOV
Poľnohospodárstvo	9
Strojársky priemysel	0
Stavebníctvo	0
Maloobchod, veľkoobchod	1
Služby občianskej vybavenosti	0
Školstvo	0
Pozemná doprava	0
Iné - aké	0

Zdroj: obec Horovce, 2015

12.2.1 POĽNOHOSPODÁRSTVO

Dominantné postavenie majú v obci podnikatelia v poľnohospodárstve. Kvalita pôdy Východoslovenskej nížiny dáva možnosti čo najväčšieho využitia pôdy na pestovanie tradičných poľnohospodárskych plodín. V obci sú výborné podmienky aj na chov dobytka. Kvalita poľnohospodárskej produkcie postupne posilňuje aj podnikanie v oblasti spracovania potravín, ale aj v oblasti predaja farmárskych výrobkov „z dvora“. Táto forma začína byť pre obyvateľov miest atraktívne, hlavne ak vyhľadávajú kvalitu. Perspektívne obec môže svojim ústretovým prístupom a pomocou pre začínajúcich a mladých farmárov prispieť k rozvoju tohto podnikania.

12.2.2 SLUŽBY A CESTOVNÝ RUCH

Druhým najrozšírenejším podnikateľským odvetvím sú služby s prevahou maloobchodu a služieb občianskej vybavenosti. Obec v súčasnosti nemá žiadne zariadenia cestovného ruchu. Absentujú služby dopĺňajúce cestovný ruch, ktoré môžu mať v budúcnosti potenciál rozvoja. Podnikateľské subjekty v oblasti základných služieb sú odkázané na zákazníkov z obce a mikroregiónu a preto je veľmi dôležitá aj ich lokalizácia v nadväznosti na migráciu obyvateľov okolitých obcí. Naopak, budúce služby v oblasti cestovného ruchu je vhodné efektívne a rozumne lokalizovať v rámci celého regiónu. Dobrá konkurencia môže prispieť k skvalitneniu služieb, ale dôležité je aj identifikovať konkurenčné výhody aj nevýhody práve pre tento segment, nakoľko aj toto môže mať výrazný vplyv na ich rozvoj aj rozvoj územia. V oblasti rozvoja cestovného ruchu v meradle regiónu je potenciál využitia rieky Ondava na vodnú turistiku, cykloturistiku a ďalšie rekreačné, hlavne letné využitie.

12.2.3 NAJVÝZNAMNEJŠÍ ZAMESTNÁVATELIA V OBCI

Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov z hľadiska optimalizácie nezamestnanosti v mikroregióne patria Agroves Tušická Nová Ves, Fura Rozhanovce.

13. NEPODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

Na označenie nepodnikateľských subjektov, mimovládnych organizácií, spolkov či združení sa na Slovensku zaužíval pojem Tretí sektor. Existencia týchto subjektov a ich zúčastňovanie sa na živote spoločnosti charakterizuje občiansku spoločnosť. V podmienkach územnej samosprávy je to ideálna symbióza, kedy tretí sektor pôsobí v oblastiach, kde dopĺňa manažment samosprávy. Spolkový a záujmový život v obci a v celom mikroregióne má dlhodobú tradíciu.

13.1 MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE

Mimovládne organizácie sú organizácie s právnou subjektivitou vytvorené súkromnými osobami alebo organizáciami, ktoré sa nezúčastňujú na vláde a ani vo vláde nemajú svojich zástupcov (vrátane orgánov územnej samosprávy). Ich mimovládny charakter je daný tým, že štát, ani

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

orgány územnej samosprávy vrátane ich predstaviteľov nemajú nijaký vplyv na vedenie organizácie alebo iné ovplyvňovanie ich činnosti. Mimovládne organizácie sú inštitucionalizované, nezávislé a spravidla zriadené na verejno-prospešné účely. V podmienkach Slovenska sú mimovládne inštitúcie ako nezávislé výskumné, hodnotiace a poradné organizácie, ich pôsobnosť je globálna so zameraním na vybrané odvetvia spoločnosti a riadenia hospodárstva. V obci Horovce nepôsobia žiadne významné mimovládne organizácie.

13.2 SPOLKY A ZÁUJMOVÉ ORGANIZÁCIE

Spolková a záujmová činnosť má v obci tradíciu dlhé desaťročia. Občania sa neformálne schádzali na rôznych folklórnych akciách a podujatiach, vinobraní, športových aktivitách a podobne. Neskôr tieto spolky aj inštitucionalizovali. Aj spolky a záujmové združenia sú charakterizované dobrovoľnosťou, nezávislosťou, ale ich ciele ohraničuje okruh ich aktivít.

Obec má bohatú tradičnú spolkovú činnosť. Dlhodobú tradíciu má dobrovoľný hasičský zbor. Aktuálne pôsobí v obci nezisková organizácia Obecný športový klub. Starosta činnosť spolkov podporuje finančne podľa možností rozpočtu, ale aj nefinančne: pomocou a priestorom pri propagácii, poskytnutím obecných priestorov a podobne.

14. DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec Horovce sa nachádza na hlavnom ťahu cesty I/50 z Košíc smerom do okresného mesta Michalovce a na hranicu s Ukrajinou. Táto vyťažená cestná komunikácia prechádza zastavanou časťou obce. Pozdĺž tejto komunikácie nie je vybudovaný peší chodník. Diaľnica je vybudovaná iba v úseku Prešov - Košice. Pokračovanie diaľnice od Košíc smerom do Michaloviec a na Ukrajinu je v štádiu projektových príprav. Obec nie je napojená na železničnú trať. Najbližšia železničná stanica je vo vzdialenosti 11 km v obci Bánovce nad Ondavou, na trati Košice - Michalany – Trebišov - Bánovce nad Ondavou – Michalovce – Strážske – Humenné – Medzilaborce, štátna hranica s Poľskom. Najbližšie letisko je v Košiciach, približne 70 km od obce Horovce.

V obci je na hlavnej komunikácii umiestnená zastávka autobusovej dopravy, s obojstranným umiestnením na začiatku obce v smere Košice – Michalovce. Ďalšie dve zastávky autobusovej dopravy sú umiestnené obojstranne pri ceste č.50215 v smere Horovce – Tušická Nová Ves. V obci nie sú vybudované chodníky, pešia doprava sa realizuje pozdĺž komunikácie. Na miestnych obslužných prístupových a spojovacích komunikáciách sa pešia doprava realizuje zväčša v priestore krajníc alebo vozovky. Uličný priestor nie všade dovoľuje realizovať chodníky a tým aj zabezpečiť bezproblémový pohyb chodcov a rozhľady v križovatkách. Vysoká dopravná nehodovosť a riziko kamiónovej dopravy dlhodobo motivuje reprezentantov obce, aby hlavný ťah v smere Košice – Michalovce neprechádzal zastavanou časťou obce.

V obci sú zriadené parkoviská pri kultúrnom dome, cintoríne, pohostinstve, predajni potravín, obecnom úrade. V ostatných častiach obce vozidlá parkujú zväčša pozdĺž miestnych komunikácií a na voľných prielukách.

15. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie človeka, tvorí životné prostredie - environment. Je predpokladom jeho ďalšieho vývoja a tvorí ho najmä ovzdušie, voda, pôda, horniny a ďalšie organizmy. Inak povedané, životné prostredie je súbor všetkých činiteľov, s ktorými prichádza do styku živý subjekt, ktorými je obklopený a na ktoré priamo i nepriamo pôsobí. Životné prostredie je jednou z určujúcich zložiek kvality života spoločnosti, logicky tvorí dôležitú súčasť aj pri analýze vonkajšieho prostredia rozvoja obcí. Obec zabezpečuje ochranu prírody v nadväznosti na aktuálnu legislatívu.

15.1 OVZDUŠIE

Územie obce patrí z hľadiska kvality životného prostredia medzi relatívne menej postihnuté oblasti okresu Michalovce. Kvalitu životného prostredia obce ako aj celého regiónu nemožno hodnotiť

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

ako kritickú, ani nevyhoujúcu. Obec sa nachádza mimo Stredozemľánskej ohrozenej oblasti. Hlavnými znečisťovateľmi ovzdušia v zastavanom území obce sú exhaláty z automobilovej dopravy, z prieľahu cesty I/50 s negatívnym dopadom na obojstrannú zástavbu rodinných domov. Ďalším menším znečisťovateľom ovzdušia sú ešte niektoré domácnosti, kde spaľovaním plynu dochádza síce k produkcii znečisťujúcich látok, ale tie však nespôsobujú znečistenie ovzdušia nad limity povolené zákonom. Trhová ponuka predajcov plynu posunula túto komoditu na úroveň dosažiteľnosti pre všetky domácnosti, preto sa minimalizovali v obci domácnosti, ktoré využívajú spaľovanie menej hodnotných druhov palív, vplyvom ktorého dochádzalo hlavne v minulosti k zhoršeniu kvality ovzdušia prevažne v zimnom období. U obyvateľov obce je výraznejší záujem o využívanie ľahšie dostupných domácich, ekologicky čistých a pritom aj lacnejších palív a energií, ako sú obnoviteľné a alternatívne zdroje energie. Najvhodnejšou zložkou obnoviteľných zdrojov v obci sa javí biomasa, predovšetkým palivové drevo a drevný odpad. Všetky objekty vo vlastníctve obce sú plynofikované.

15.2 VODA A VODNÉ PLOCHY

Územie obce Horovce spadá do povodia Bodrogu, ktorý vzniká sútokom riek Latorica, Laborec a Ondava, ktoré majú nížinný charakter. Keďže územie nemá dostatočný sklon na odvedenie povrchových vôd, na ochranu pred veľkými vodami boli vykonané rozsiahle vodohospodárske úpravy a to najmä ohradzovanie vyššie uvedených riek. Vnútorne vody sú odvádzané severo-južným smerom do rieky Ondavy hustou sieťou melioračných kanálov.

Podzemné vody sú viazané na hrubú vrstvu kvartérnych, resp. fluvialno - eolických pieskov, v podloží ktorých je 2 - 5 m hrubá malopriepustná vrstva povodňových hĺn a ílov s rozličnou prímесou piesčitej frakcie. Podložie je tvorené z hydrogeologického hľadiska nepriepustnými neogénnymi ílmi. Podzemné vody riešeného územia sú napájané vodou z rieky Ondavy. Zrážky sa na tvorbe zásob podzemných vôd uplatňujú od novembra do apríla. Maximálne stavy hladiny podzemných vôd sa vyskytujú od marca do mája. Na základe doterajších výsledkov hydrogeologického prieskumu možno konštatovať, že v katastri obce smerom na juh sú priaznivejšie podmienky na získanie ďalších zdrojov podzemných vôd.

Vodné toky v území sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, Povodie Laborca. Súčasná prax vodného hospodárstva a príslušné predpisy jednoznačne prioritizujú protipovodňovú ochranu územia formou úpravy vodných tokov a rýchleho odvedenia vôd z územia. Katastrálne územie Horovce nepatrí v súčasnosti medzi územia ohrozované povodňami z dôvodu vybudovanej dvojstupňovej protipovodňovej hrádze na rieke Ondava. Ochranné hrádze boli vybudované na kapacitu Q100 ročnej veľkej vody. Hĺbka a výdatnosť vodných zdrojov je vzhľadom na charakter terénu a zloženie pôdnych vrstiev závislá od polohy vodného zdroja. Povrchové vody otekajú voľne po teréne, z ciest cez jarky do kanálov s vyústením do rieky Ondava.

15.3 HLUK

Nadmerným hlukom z automobilovej dopravy nad 60 db je v súčasnosti zasiahnutá celá obytná zástavba rodinných a viacpodlažných bytových domov pozdĺž prieľahu cesty I/50, čo predstavuje približne 70% obytnej zástavby obce. Ambíciou manažmentu obce je návrh na výstavbu obchvatu, preložky cesty I/50 po okraji obce. Obyvatelia obce pre kvalitu svojho života potrebujú vybudovanie protihlukových bariér s izolačnou zeleňou na elimináciu hluku z tranzitnej dopravy.

15.4 PRÍRODA A KRAJINA

V katastrálnom území obce sa nachádza prírodná rezervácia Bisce, vyhlásená vyhláškou Krajského úradu životného prostredia Košice č. 5/2007 z 2.novembra 2007. Prírodná rezervácia má výmeru 28,01 ha a nachádza sa v okresoch Trebišov a Michalovce v katastrálnych územiach Vojčice a Horovce. Účelom vyhlásenia prírodnej rezervácie je zabezpečenie ochrany prirodzených procesov a umožnenie nerušeného vývoja geobiologického spoločenstva nachádzajúceho sa na tomto území. V prírodnej rezervácii platí piaty stupeň územnej ochrany podľa § 16 zákona.

Na území obce sa nenachádzajú ochranné pásma, ani ďalšie chránené útvary, územia celoslovenského ani európskeho významu. Obec Horovce uskutočňuje ochranu prírody a krajiny v súlade so zákonom č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Do zákona bol implementovaný aj dokument NATURA 2000.

16. HISTORICKÉ A KULTÚRNE PAMÄTIHODNOSTI, PRÍRODNÉ ÚKAZY A POZORUHODNOSTI

Dominantami v siluete obce sú veže dvoch kostolov. Kostol rímskokatolíckej cirkvi, ktorého patrónkou je Panna Mária kráľovná, konsekrovaný bol dňa 21.8.1994. Druhý kostol Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, ktorý vznikol z bývalej reformovanej školy. Posviacka kostolíka sa zatiaľ neuskutočnila, nakoľko sa na ňom ešte v súčasnosti stále prevádzajú rekonštrukčné a stavebné práce. Ani jeden kostol nie je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako Národná kultúrna pamiatka. Medzi najhodnotnejšie pamiatky patrí zachovávanie tradícií a zvyklostí, ktoré pretrvali a ktoré sa aj v súčasnosti snažia odovzdať starší obyvatelia deťom a mládeži.

17. ZHODNOTENIE VONKAJŠÍCH VPLYVOV OBCE

Vonkajšie prostredie obce je súhrn faktorov, ktoré obec nemôže vôbec ovplyvniť. Naopak toto prostredie ovplyvňuje obec a tá nemá inú možnosť ako sa prvkom tohto prostredia čo najlepšie prispôbiť. Externé prostredie a jeho prvky popisuje STEEP analýza, ktorej úlohou je identifikovať faktory ovplyvňujúce obec, jej projekty a výsledné profitovanie. Jednotlivé faktory môžeme rozdeliť do piatich hlavných kategórií, všetky majú spoločné to, že sa jedná o faktory obcou neovplyvniteľné. Riešenie s nimi spojených problémov bude spočívať v prispôbení sa im tak, aby obec aj napriek nim mohla dosiahnuť stanovené ciele.

Tabuľka STEEP analýza

SOCIÁLNE	TECHNOLOGICKÉ	EKONOMICKÉ	EKOLOGICKÉ	POLITICKÉ
Demografické zmeny	Vývoj technológií	Nové pracovné príležitosti	Nové trendy ochrany životného prostredia	Politika vlády v konkrétnej oblasti
Zmeny potrieb obyvateľov	Dostupná technológia a využívaná technológia	Využívanie ďalších zdrojov z EÚ	Európska legislatíva v životnom prostredí	Zmena legislatívy
Zmeny správania	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Noví investori	Dôsledky klimatických zmien	Legislatíva verejného obstarávania
Migrácia a imigrácia	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom eGovernmentu	Zmena fiskálnej politiky	Nové záväzky štátu vo vzťahu k EÚ	Presun kompetencií

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre podrobné zhodnotenie vonkajšieho – externého prostredia obce boli identifikované a skúmané niektoré základné oblasti, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, ale obec na ne nemá dosah: Ekonomické subjekty a zamestnávateľia pôsobiaci v obci a v regióne a jeho bezprostrednom okolí, nepodnikateľské subjekty obce, dopravná infraštruktúra a dopravná obslužnosť, životné prostredie a prírodné, historické a ďalšie zaujímavosti obce a okolia. Z uvedených oblastí sa podrobným skúmaním definujú príležitosti a dajú sa predpokladať aj možné ohrozenia. K príležitostiam obce je možné zaradiť výborné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a v rámci toho vznik malých fariem v nadväznosti na rozvoj predaja ekologicky nezávadných produktov a potravín. Medzi ohrozenia patria nepriaznivé klimatické zmeny a s tým súvisiaca potreba rôznych opatrení na ochranu územia. Podrobnejšie sú príležitosti a ohrozenia v SWOT.

A III. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Univerzálna analytická technika zameraná na zhodnotenie vnútorných a vonkajších faktorov ovplyvňujúcich úspešnosť obce, mikroregiónu sa nazýva SWOT analýza. Najčastejšie je SWOT analýza používaná ako situačná analýza v rámci strategického riadenia, je súčasťou Plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí. Autorom SWOT analýzy je Albert Humphrey, ktorý ju navrhol v šesťdesiatych rokoch 20. storočia. SWOT je akronym z počiatočných písmen anglických názvov jednotlivých faktorov:

Strengths – silné stránky

Weaknesses – slabé stránky

Opportunities – príležitosti

Threats – hrozby, ohrozenia

V SWOT analýze vo všetkých faktoroch budeme sledovať 3 základné oblasti - priority, ktoré tvoria kosť naslednej – strategickú časť dokumentu Plánu rozvoja obce Horovce:

Ľudia a kvalita života

Technická infraštruktúra a životné prostredie

Ekonomický rozvoj a riadenie obcí

Ľudia a kvalita života – táto oblasť je prvou riešenou prioritou a tomu zodpovedá aj jej záujem a postavenie. Pre zlepšenie kvality života obyvateľov obce boli podrobnejšie analyzované viaceré vstupné informácie analýzy vnútorného prostredia, aj analýzy vonkajšieho prostredia. SWOT analýza sa v tejto oblasti opiera o kapitoly: 3 Krajina, 4 Obyvateľstvo, 5 Občianska vybavenosť a zázemie, 6 Školstvo, 9 Kultúra a šport, 12 Ekonomické subjekty a zamestnávateľia.

Technická infraštruktúra a životné prostredie – pre SWOT analýzu sú dôležité zistenia v kapitolách: 8 Technická infraštruktúra, 14 Dopravná infraštruktúra, 15 Životné prostredie, 16 Historické a kultúrne zaujímavosti.

Ekonomický rozvoj a riadenie obce – je oblasť, priorita, ktorú asi najviac ovplyvňuje aktuálne politické dianie a z toho vyplývajúca aplikácia aktuálnej legislatívy. Pre SWOT analýzu sú sledované kapitoly: 7 Ekonomika a riadenie samosprávy, 10 Stav projektovej pripravenosti obce, 12 Ekonomické subjekty a zamestnávateľia v obci a mikroregiónu a 13 Nepodnikateľské subjekty.

Tabuľka SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Ľudia a kvalita života</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Silné zastúpenie ľudí v produktívnom veku☐ Dominantné postavenie poľnohospodárstva☐ Silné zastúpenie obyvateľov s remeselnými zručnosťami☐ Silné zastúpenie obyvateľov so vzťahom k poľnohospodárstvu☐ Flexibilita a mobilita obyvateľov dochádzať za prácou☐ Ochota vzdelávať a rekvafikovať sa☐ Prepojenosť vzdelanostnej štruktúry obyvateľov a možností trhu práce☐ Potenciál na vybudovanie podnikateľských zón☐ Výhodné podmienky a možnosti pre stavbu nových rodinných domov☐ Možnosti využívania rodinných domov na rekreáciu a víkendové bývanie☐ Záujem obyvateľov zachovávať a propagovať tradície a zvyklosti <p>Technická infraštruktúra a životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Zachovalé územie v nenarušenej prírode bez ekologických znečisťovateľov ovzdušia	<p>Ľudia a kvalita života</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Nedostatok pracovných príležitostí mimo poľnohospodárstva☐ Málo vysokoškolsky vzdelaných ľudí☐ Slabé pracovné možnosti uplatnenia sa vysokoškolsky vzdelaných ľudí☐ Absencia väčších zamestnávateľov☐ Nedostatok zamestnávateľov všeobecne☐ Absencia rôznorodosti zamestnávateľov☐ Nedostatočné zdravotné, sociálne služby a občianska vybavenosť aj v dôsledku slabej kúpyschopnosti☐ Neexistujúca starostlivosť o seniorov☐ Nedostatočná železničná infraštruktúra <p>Technická infraštruktúra a životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Nemodernizované vodovody a siete rozvodov plynu☐ Technicky zastaralé a energeticky nevyhovujúce verejné osvetlenie a obecný rozhlas☐ Nedobudované kanalizácie a čističky odpadových vôd☐ Zastaralé a neestetické stĺpy elektrického

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

- Územie bohaté na kvalitnú pôdu
- Územie bez enviromentálnych záťaží
- Dobré možnosti pestovania ekologicky nezávadných poľnohospodárskych produktov a potravín
- Bohaté možnosti zabezpečenia ekoturistiky, agroturistiky a cykloturistiky

Ekonomický rozvoj a riadenie obce

- Dlhodobo vyrovnané rozpočtové hospodárenie v obci
- Mimoriadne zanietený, šikovný a starostlivý starosta
- Záujem o implementáciu elektronickej komunikácie
- Dlhodobo dobre zvládnutý manažment projektov
- Dobré podmienky pre podnikanie v poľnohospodárstve

vedenia

- Nedostatočne riešená energetická úspora budov
- Nedostatočne vybudovaná sieť obecných komunikácií a chodníkov
- Nedostatočne vybudované verejné priestranstvá
- Nedostatočná propagácia možností oddychu v nenarušenej prírode

Ekonomický rozvoj a riadenie obce

- Nedostatočné technické, technologické a softwarové vybavenie úradu
- Malý záujem obyvateľov o elektronicкую komunikáciu s obcou pri vybavovaní svojich potrieb a záujmov
- Nedostatočný záujem podnikateľov spolupracovať s obcou a podporovať jej aktivity
- Nedostatok finančných možností pre investičné zámery
- Nepostačujúca propagácia obce a jej prírody, historických a folklórnych tradícií a zvykov a tradičných výrobkov

PRÍLEŽITOSTI

Ľudia a kvalita života

- Vybudovanie dopravnej infraštruktúry z ostatných regiónov Slovenska
- Vybudovanie malých fariem a predajní „z dvora“
- Vybudovanie zón pre farmárov na odbyt produktov
- Vybudovanie aktívneho cestovného ruchu postaveného na agroturistike
- Posilnenie rozvoja služieb v cestovnom ruchu
- Vybudovanie podnikateľských zón
- Využívanie dostupných nástrojov na podporu začínajúcich podnikateľov
- Vytvorenie pracovných príležitostí pre vysokoškolsky vzdelaných ľudí
- Využívanie aktívnej politiky trhu práce vo vzťahu k absolventom
- Rekvalifikácia ekonomicky aktívnych obyvateľov
- Expanzia malých a stredných podnikateľov
- Motivácia podnikateľov zamestnať obyvateľov obce
- Využívanie nevyužitých a chátrajúcich objektov pre rozvoj cestovného ruchu
- Podpora rozvoja výstavby nových domov

Technická infraštruktúra a životné prostredie

- Zlepšenie dopravného napojenia na väčšie centrá a mestá
- Využívanie životného prostredia na rozvoj cestovného ruchu, zhodnotenie nevyužitého prírodného potenciálu a miestnych zdrojov

OHROZENIA

Ľudia a kvalita života

- Odchod mladých ľudí za prácou do iných miest a regiónov
- Úbytok detí a starnutie obce
- Zánik tradícií a poľnohospodárstva
- Neschopnosť rekvalifikácie dlhodobo nezamestnaných obyvateľov
- Zníženie citových väzieb na obec
- Rastúci podiel sociálne znevýhodnených obyvateľov a v dôsledku toho aj úbytok služieb
- Ohrozenie drobných služieb budovaním zázemia vo väčších centrách a mestách
- Nedostatok a nedostupnosť služieb starostlivosti o seniorov
- Malý záujem o podnikanie v službách

Technická infraštruktúra a životné prostredie

- Zánik tradičných remesiel a folklórnych zvykov
- Zarastanie pozemkov neudržiavaním krajiny
- Zhoršenie prírodného prostredia pre cestovný ruch
- Zhoršenie kvality vody v dôsledku nedobudovanej siete kanalizácie

Ekonomický rozvoj a riadenie obce

- Nedostatok financií na rozvojové projekty
- Nezáujem občanov o veci verejné
- Zánik spolkov
- Zánik obce s prevahou seniorov

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

- Posilnenie a podpora propagácie zdravých poľnohospodárskych výrobkov a produktov
- Využívanie historických a kultúrnych zaujímavostí na rozvoj cestovného ruchu
- Dobudovanie cyklotrás a náučných chodníkov
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie
- Zabezpečenie energetickej efektívnosti budov

Ekonomický rozvoj a riadenie obce

- Aktívne využívanie možností čerpania nenávratných finančných príspevkov z projektov a grantov
- Zlepšenie informovanosti obyvateľov o aktuálnom dianí v obci
- Aktívne zapojenie obyvateľov do diania v obci
- Zlepšenie elektronickej komunikácie s obyvateľmi
- Aktívna a trvalá propagácia obce a jej atraktivity a možností všetkými prostriedkami
- Podpora rozvoja spolkov a prostredníctvom nich aj propagácia folklórnych tradícií
- Zvýšenie atraktivity a využiteľnosti verejných priestranstiev
- Zlepšenie čistoty verejných priestranstiev

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri hodnotení súčasného stavu územia je potrebné zdôrazniť, že aktuálny stav rozvoja obce v porovnaní so stavom pred pôvodným PHSR možno hodnotiť ako výrazný posun kvality života jej obyvateľov aj ako kvalitatívny posun zázemia, ktoré obce pre svojich občanov zabezpečuje. Úlohou aktualizácie PHSR a jej strategickej časti je tento stav udržať a naďalej rozvíjať.

Tabuľka Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

DRUH RIZIKA	OBJEKT RIZIKA	ZDROJ RIZIKA	NEŽIADUCE DÔSLEDKY	PRAVDEPODOBNOSŤ
Individuálne	obec	Nezáujem obyvateľov o realizáciu aktivít v Pláne rozvoja obce	Nenaplnenie vízie a priorit Plánu rozvoja obce	veľmi nízka
Technické	obec	Dopravná zaťaženosť	Zhoršenie životného prostredia	stredná
Ekologické	obec	Identifikácia starých envirozáťaží	Zhoršenie životného prostredia	nízka
Sociálne	obec	Nedostatočné uplatnenie	Migrácia obyvateľov	stredná/nízka
Ekonomické	obec	Nezáujem investorov	Zvyšovanie nezamestnanosti	stredná

Zdroj: vlastné spracovanie

B. STRATEGICKÁ ČASŤ

18. VYMEDZENIE POJMOV

18.1 Vízia obce

Teória definuje víziu ako želanú predstavu obyvateľov obce a ich reprezentantov o budúcnosti, o ideálnom stave. Je veľmi dôležité pre rozvoj obce mať spoločnú predstavu o budúcnosti, pretože len vtedy je vízia nástrojom na motiváciu, ak je víziou spoločnou. Formulácia rozvojovej vízie je úvodným krokom pri tvorbe strategickej časti dokumentu. K naplneniu tejto vízie by malo smerovať spracovanie samotnej stratégie a z nej vyplývajúcej realizácie konkrétnych rozvojových projektov v nadväznosti na finančný rámec.

18.2 Priority, ciele

Okrem vízie je potrebné v tejto časti identifikovať jednotlivé ciele a formulovať hlavné priority - problémové oblasti. Pôvodná hierarchia, štruktúra strategickej časti, definovaná v PHSR z roku 2008 je v súčasnosti aktualizovaná. Každá priorita je vymedzená cieľmi, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou opatrení.

18.3 Opatrenia, aktivity

Naplnenie cieľov je špecifikované opatreniami. Každé opatrenie je konkretizované aktivitami, od ktorých sa odvíjajú projekty naplňujúce celú stratégiu rozvoja obce.

19. VÍZIA OBCE

Obec Horovce v roku 2022 je prosperujúca obec, ktorá svojou aktívnou činnosťou a rozvojom v prospech obyvateľov motivuje ľudí trvalo sa v obci usadiť a vychovávať tu ďalšiu generáciu – čo má pozitívny vplyv na stabilizovaný demografický vývoj obce aj celého regiónu. Obyvatelia už nemusia za prácou cestovať do zahraničia, ale vedia sa uplatniť v obci a blízkom okolí, či regióne. Obec má vybudovanú kvalitnú a modernú technickú infraštruktúru ústretovú pre životné prostredie, obecné komunikácie a dostatok oddychových zón a zelene vo svojom centre. Obyvatelia prosperujú v obnovených tradičných činnostiach, pracujú na malých farmách, starajú sa o pôdu a predávajú svoje kvalitné a ekologicky nezávadné produkty obyvateľom okolia a širšieho regiónu, ale aj lokálnym spracovateľom a výrobcami potravín. Podnikateľské prostredie je sústredené na využívanie miestnych zdrojov v oblasti služieb a cestovného ruchu, zabezpečuje lepšie uspokojenie životných potrieb občanov aj návštevníkov regiónu a zároveň zachováva kvalitu životného prostredia pre budúce generácie. Obyvatelia obce sú hrdí na svoje tradície, tešia sa záujmu návštevníkov regiónu a organizovaním pravidelných sezónnych akcií vedia do obce prilákať stále viac turistov z blízkeho okolia aj zo vzdialenejších regiónov. Obec je atraktívnou súčasťou Zemplína.

20. PRIORITY A CIELE

20.1 PRIORITA: ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA

Kvalita života je pojem ťažko uchopiteľný a merateľný. Kvalita života vo svojom obsahu zahŕňa environmentálne, ekonomické, sociálne, kultúrne, psychologické, duchovné a ďalšie podmienky pre zdravý a šťastný život. Z mnohých definícií, ktoré sa k tejto téme viažu vyplýva, že na kvalitu života je možné sa pozeráť subjektívne ako na spokojnosť so svojim životom a zároveň z hľadiska vonkajších faktorov ako na kvalitu životných podmienok.

Najvypuklejším problémom v obci je nepomer medzi ekonomicky aktívnymi obyvateľmi ktorí pracujú v obci a jej okolí a tými, ktorí v pravidelných turnusoch odchádzajú za prácou do vzdialených regiónov a do zahraničia za lepšími možnosťami zamestnať sa. V obci a celom regióne sa naplno dlhodobo prejavuje nezáujem investorov v ľahkom priemysle usadiť sa tu natrvalo a zabezpečiť ľuďom prácu. Starosta obce a poslanci majú v rukách málo možností a nástrojov, ako motivovať investorov a prilákať ich do plánovaných priemyselných zón. Vplyvom migrácie ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou mimo obce a región je ohrozená kvalita občianskej vybavenosti a využívanie škôl a školských zariadení.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Významným faktorom, ktorý vyvoláva tlak na kvantitatívny ale aj kvalitatívny nárast poskytovania sociálnych i zdravotných služieb, je rastúci počet seniorov. V obci prevažujú obyvatelia s nízkymi príjmami a minimálnymi mzdami, preto aj využívanie sociálnych služieb pre seniorov vyžaduje podporu zo strany obce. Na druhej strane sa očakáva, že celková spoločenská váha seniorov sa vďaka ich predpokladanej vyššej vitalite a spoločenskej aktivite posilní. Preto je dôležité pripravovať podmienky pre ich aktívne zaradenie do spoločenského, ale aj ekonomického diania v obci.

Kvalitu života v obci výrazne ovplyvňuje aj prítomnosť rómskej komunity – marginalizovanej skupiny obyvateľov. V dôsledku demografického vývoja, slabých pracovných príležitostí, ale aj v dôsledku straty prirodzených pracovných návykov sa táto skupina stáva v obci problémom, ako ju začleniť medzi väčšinové obyvateľstvo, ako jej pomôcť v otázke bývania aj v ďalších závažných sociálnych, právnych a zdravotných oblastiach. Východiskom sa javí spolupráca s „autoritami“ a vytváranie komunitných centier.

Na kvalitu života v obci nepochybne vplýva aj celková spoločenská atmosféra. V dôsledku starnutia obce sa dôležitou stáva otázka bezpečnosti a prevencie pred sofistikovanými nástrahami ohrozenia obyvateľov. Celková spokojnosť obyvateľov je zároveň najlepšou propagáciou obce a má spätný dopad na stabilizáciu aj prílev nových obyvateľov a snáď aj pracovných príležitostí.

GLOBÁLNY CIEĽ: STABILIZÁCIA OBCE

- Dosiahnuť pomerne ideálnu kombináciu pracovných príležitostí, bývania, sociálneho zázemia a príležitostí pre aktívny občiansky život tak, že sa obec stane príťažlivým, otvoreným a vitálnym miestom so všetkými podmienkami pre aktívny a zaujímavý život.
- Zabezpečiť trvalé zvyšovanie kvality života a bezpečnosti všetkých obyvateľov obce aj návštevníkov mikroregiónu.
- Napomáhať dôstojnému životu a zabezpečovaniu bývania aj pre nízkopříjmové a znevýhodnené skupiny obyvateľov.
- Motivovať obyvateľov aktívne sa zapájať do riadenia vecí verejných s dôrazom deklarovať záujem o problémy všetkých skupín obyvateľov.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI

- Rozvíjať úsilie a aktívne využívať legislatívne aj ekonomické nástroje na motiváciu ďalších zamestnávateľov využiť potenciál obyvateľov obce a zvýšiť tak zamestnanosť a príjmy obyvateľov obce.
- Podporovať aktívnu politiku trhu práce vo vzťahu k dlhodobo nezamestnaným aj vo vzťahu k absolventom a podporovať rekvalifikáciu dlhodobo nezamestnaných.

ÚZEMNÝ CIEĽ: ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

- Budovať a rozvíjať občiansku infraštruktúru a služby.
- Prispievať k tvorbe priaznivých životných podmienok pre starších obyvateľov obce.
- Udržať mladých ľudí v obci, vytvoriť podmienky pre imigráciu obyvateľov do obce a podporovať stabilizáciu a rozvoj siete škôl v obci.
- Vytvárať podmienky pre zblížovanie a výmenu skúseností medzi generáciami.
- Napomáhať rozvoju komunit a zapájaniu sa občanov do aktivít záujmových združení.
- Rozvíjať podmienky pre rozmanité kultúrne, športové, rekreačné aktivity a ďalšie zložky aktívneho trávenia voľného času, vrátane nových foriem.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

- Chrániť, užívať a zveľaďovať kultúrne dedičstvo a prírodné bohatstvo a zdroje s ohľadom na zachovanie pre budúce generácie.

20.2 PRIORITA: TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Pre kvalitu života obyvateľov obce je životne dôležitý transport médií. Vodovodné, kanalizačné a ďalšie siete musia zabezpečiť plynulé zásobovanie obyvateľov obcí potrebnými médiami a súčasne mať na zreteli ochranu a zodpovedné nakladanie so zdrojmi. Obec nemá dobudovanú kompletnú základnú infraštruktúru. V časti obce chýba spoločná kanalizácie, domácnosti ešte využívajú lokálne a často zastaralé septické nádoby. Z dlhodobého hľadiska je napriek tomuto stavu nevyhnutná aj permanentná obnova a modernizácia už existujúcej technickej infraštruktúry. Pre komfort obyvateľov je dôležité mať k dispozícii systém náhradného zásobovania v prípade havárií.

Technicky vyspelá spoločnosť kladie čoraz vyššie nároky na kvalitu telekomunikačných a informačných sietí. Aj keď tieto médiá sú trhom pomerne dobre zabezpečené a zvládnuté, obec sa musí technicky pripraviť aj na aktuálnu potrebu verejnej správy implementácie e-governmentu.

Pre zabezpečenie kvality životného prostredia pre ďalšie generácie je potrebné neustále apelovať na obyvateľov obce, aby odpad separovali. Obec má záujem zabezpečiť aj druhotné využívanie bioodpadu v záujme udržiavania kvality pôdneho fondu, ale otázkou dňa je priebežné riešenie ekologických záťaží.

Obec využíva pomerne dobrú sieť dopravnej obslužnosti verejnej autobusovej dopravy a aj keď dostupnosť a mobilita v konečnom dôsledku napomáha znižovaniu rozdielov medzi regiónmi, obec dopravnú obslužnosť a jej rozvoj vie ovplyvniť len nepriamo.

Kvalitný život v obci je nemysliteľný bez splnenia základných podmienok kvalitného životného prostredia, charakterizovaného dostatočným množstvom zelene, rovnako ako aj verejného priestoru priateľského voči jeho užívateľom, vrátane telesne, zmyslovo postihnutých, rodičov s deťmi a iných špecifických skupín obyvateľstva. Pravidelné udržiavanie parčíkov, zelene a miestnych odpočinkových zón, ich nová tvorba a ochrana, revitalizácia zanedbaných plôch, budovanie územných systémov ekologickej stability, trvalý súlad medzi zastavaným a prírodným prostredím, rovnako ako zachovanie a ochrana kultúrno-historických prvkov, patria k významným aktivitám, ktoré obec pre svojich obyvateľov zabezpečuje.

Obec Horovce sa nenachádza v oblasti, kde je vysoké riziko záplav, a v obci ani v jej okolí neexistuje ani žiadna priemyselná záťaž či vysokorizikový znečisťovateľ, ktorý výrazne ovplyvňuje kvalitu životného prostredia obyvateľov obce a priľahlého regiónu. Naopak, región kde sa obec nachádza patrí k regiónom s tradíciami v poľnohospodárstve s tradíciou výroby kvalitných potravín a potravinárskych výrobkov. Prioritou obce je toto bohatstvo starostlivo uchovávať a zveľaďovať.

Obec nemôže ignorovať otázku zabezpečenia a správy budúcich zdrojov, najmä vody, energií a pôdy tak, aby kvalita života obyvateľov bola udržaná a zvyšovaná aj v budúcich rokoch. S touto ambíciou súvisí aj príprava na dlhodobé klimatické zmeny. Táto príprava závisí vo veľkej miere aj na energetickej koncepcii štátu či Európskej únie. Obec by však mala realizovať aj vlastné opatrenia – zvyšovať energetickú efektívnosť budov, zabezpečovať rezervné a diverzifikované zdroje energií a podobne. S klimatickými zmenami a čoraz častejšími výkyvmi počasia, ktoré sa v našich zemepisných šírkach začínajú vyskytovať musí byť obec zároveň pripravená aj na mimoriadne udalosti a havárie.

GLOBALNÝ CIEĽ: ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA

- Zabezpečiť modernú, kapacitne aj kvalitatívne dostatočnú dopravnú infraštruktúru a obslužnosť pre súčasné potreby a budúci rozvoj obce.
- Udržiavať a zvyšovať kvalitu prostredia v obci, vytvárať obyvateľom priateľský verejný priestor.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

- Zlepšiť technickú infraštruktúru obce.
- Vytvoriť efektívny systém separovania odpadov a druhotného využitia biologicky rozložiteľných odpadov.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

- ❑ Zabezpečiť permanentnú obnovu a modernizáciu technickej infraštruktúry, koordinovať aktivity správcov a prevádzkovateľov sietí.

ÚZEMNÝ CIEĽ: OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

- ❑ Chrániť a zveľaďovať prírodné bohatstvo a všetky prírodné zdroje a zložky životného prostredia s ohľadom na zachovanie pre budúce generácie.
- ❑ Integrované pristupovať k problematike pôdy a starostlivosti o zachovanie viníc.
- ❑ Uskutočňovať prevenciu pred dopadmi klimatických zmien vrátane zvyšovania energetickej efektivity budov a podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie.
- ❑ Zabezpečovať systematickú starostlivosť o zeleň a prírodné prvky, vrátane realizácie územných systémov ekologickej stability.
- ❑ Obnoviť a revitalizovať tradičné prírodné prvky v krajine.
- ❑ Chrániť architektonické hodnoty a vytvárať priateľský verejný priestor.

20.3 PRIORITA: EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE

Obec Horovce má v porovnaní s niektorými regiónmi Slovenska pomerne nízku koncentráciu populácie aj v dôsledku nepriaznivého vývoja transformácie ekonomiky a zániku tradičných zamestnávateľov v širšom regióne. Pracovné príležitosti a úspešné ekonomické zázemie patria k hlavným hnacím motorom modernizácie a kvality obce a celého regiónu. Je potrebné hľadať, podporovať a využívať potrebné nové impulzy a kreatívny potenciál miestnych podnikateľov, aby sa dosiahla želaná úroveň pracovných príležitostí v širšom spektre zamerania, vrátane služieb. Významnú úlohu v tomto procese zohráva otvorená a transparentná činnosť manažmentu obce.

Budúcu konkurencieschopnosť a posilňovanie ekonomiky obce je potrebné hľadať v podpore malého a stredného podnikania s využitím domácich zdrojov. Malé a stredné podnikanie je „ekonomickým motorom“ obce. Podpora a motivácia vlastného podnikateľského zázemia, využívanie vlastných dostupných zdrojov na podnikanie a podpora a propagácia podnikateľov zamestnávajúcich obyvateľov obce a jej okolia s napojením produkcie na poľnohospodárstvo a jeho zázemie je vysoko návratnou investíciou obce. Okrem riešenia ponuky pracovných príležitostí to zvyšuje prílev finančných prostriedkov do rozpočtu obce a následne napomáha jej rozvoju. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj podpora sociálnych väzieb v rodine a vzťahu obyvateľov k obci.

Cestovný ruch je jedným z efektívnych nástrojov pre reálnu stabilizáciu ekonomiky obce. Obec je obklopená krásnou prírodou, čo umožňuje rozvoj agroturistiky a nenáročnú turistiku, cykloturistiku a vodnú turistiku či výlety do prírody. Rozvoj cestovného ruchu v obci je cielený na krátkodobé oddychové aktivity, dožinky a aktivity súvisiace so zberom úrody, na folklórne, športové a spoločenské využitie. Výhodou je aj blízkosť ukrajinských hraníc a priľahlého regiónu. Ambíciou obce je propagovať kvalitu miestnych špecialít, miestnych služieb a tradíciu pohostinnosti a spätosti s prírodou. Ako skvelá príležitosť vytvorenia nových pracovných príležitostí a podpora tradičného cestovného ruchu sa javí rozvoj agroturistiky, podpora rozvoja ovocinárstva a nadväzujúcich aktivít, ale aj na podpora spoločenského rozmeru poľnohospodárskych tradícií. Podobne aj podpora predaja ekologicky nezávadných potravín od domácich drobných poľnohospodárov je kvalitným doplnením tradičného sortimentu ponuky v cestovnom ruchu.

Skvalitňovanie riadenia obce, zvýšenie kvality služieb poskytovaných samosprávou, znižovanie administratívnej záťaže na obecnom úrade, elektronizácia verejnej správy a územnej samosprávy sú oblasti, ktoré musí obec a jej manažment riešiť, aby samospráva mohla plniť stále náročnejšie úlohy a vytvárať podmienky pre udržanie kvality života. Zabezpečenie väčšej účasti občanov na rozhodovaní, rozvoj občianskych iniciatív a celkové zlepšenie komunikácie s obyvateľmi obce sú oblasti, pri ktorých sa môže posilniť transparentné riadenie obce a môže sa dospieť k väčšej aktivite občanov, ich stotožneniu sa s obcou a využiť tak občiansky potenciál pre rozvoj obce.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

GLOBÁLNY CIEĽ: SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV

- ❑ Podporovať spoluprácu medzi ekonomickými subjektmi, napomáhať vytváraniu strategických partnerstiev a podporovať rovnomerné rozmiestnenie v podnikateľských odvetviach za účelom vytvárania zdravého a motivujúceho konkurenčného prostredia.
- ❑ Budovať pozíciu obce ako ústretovej lokality pre investície v oblasti podnikania a podpory nových ekonomických subjektov.
- ❑ Vytvárať stimulujúcu podnikateľskú atmosféru v prospech usídľovania sa malých a stredných podnikateľov aj väčších spoločností, presviedčať o výhodnosti lokality nielen vzhľadom k potenciálu vzdelanostného zázemia, ale aj okolitého regiónu.
- ❑ Spravovať obec a usmerňovať jej rozvoj efektívne a transparentne, zvyšovať kvalitu a dostupnosť služieb samosprávy v prospech občanov aj podnikateľov.
- ❑ Podporovať pozitívny vzťah občanov k obci ich aktívnym zapájaním do rozhodovania a aktívnym reagovaním na ich potreby.
- ❑ Zvýšiť a podporovať prístup miestnych podnikateľov k programom a grantom.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA

- ❑ Pripraviť ekonomické podmienky, stimuly a nástroje na podporu nových podnikateľských subjektov v tradičných oblastiach podnikania.
- ❑ Zachovať a podporovať drobnú poľnohospodársku výrobu nezávadných potravín a výrobkov v obci.
- ❑ Podporovať vznik komplexných služieb v agroturistike.
- ❑ Vytvárať podmienky pre vznik a rozvoj tradičných remeselných dvorov s kvalitnými službami, ponukou tradičných poľnohospodárskych výrobkov aj propagáciou územia a zvyklostí.
- ❑ Zapájať podnikateľov do možností získať nenávratné finančné príspevky na podporu podnikania v tradičných remeslách a službách.
- ❑ Vytvoriť prostredie uľahčujúce rozvoj podnikania v tradičných odvetviach obchodu a služieb

ÚZEMNÝ CIEĽ: VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU

- ❑ Podporiť vznik a rozvoj služieb v cestovnom ruchu a súvisiacich služieb a propagácie tradícií.
- ❑ Využiť kvalitu životného prostredia a rozvíjať možnosti ozdravných a relaxačných pobytov detí, mládeže aj seniorov.
- ❑ Zabezpečiť modernizáciu náučných chodníkov a cyklotrás, spájajúcich atrakcie a služby cestovného ruchu v jednotlivých obciach mikroregiónu aj s príľahlými obcami v susedných regiónoch.

20.4 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV A PRIORÍT

VÍZIA	Obec Horovce v roku 2022 je prosperujúca obec, ktorá svojou aktívnou činnosťou a rozvojom v prospech obyvateľov motivuje ľudí trvalo sa v obci usadiť a vychovávať tu ďalšiu generáciu – čo má pozitívny vplyv na stabilizovaný demografický vývoj obce aj celého regiónu. Obyvatelia už nemusia za prácou cestovať do zahraničia, ale vedú sa uplatniť v obci a blízkom okolí, či regióne. Obec má vybudovanú kvalitnú a modernú technickú infraštruktúru ústretovú pre životné prostredie, obecné komunikácie a dostatok oddychových zón a zelene vo svojom centre. Obyvatelia prosperujú v obnovených tradičných činnostiach, pracujú na malých farmách, starajú sa o pôdu a predávajú svoje kvalitné a ekologicky nezávadné produkty obyvateľom okolia a širšieho regiónu, ale aj lokálnym spracovateľom a výrobcom potravín. Podnikateľské prostredie je sústredené na využívanie miestnych zdrojov v oblasti služieb a cestovného ruchu, zabezpečuje lepšie uspokojenie životných potrieb občanov aj návštevníkov regiónu a zároveň zachováva kvalitu životného prostredia pre budúce generácie. Obyvatelia obce sú hrdí na svoje tradície, tešia sa záujmu návštevníkov regiónu a organizovaním pravidelných sezónnych akcií vedú do obce prilákať stále viac turistov z blízkeho okolia aj zo vzdialenejších regiónov. Obec je atraktívnou súčasťou Zemplína.								
	PRIORITA 1 ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA			PRIORITA 2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE			PRIORITA 3 EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE		
GLOBÁLNY CIEĽ	STABILIZÁCIA OBCE			ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA			SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV		
	OPATRENIE 1.1.1	OPATRENIE 1.1.2		OPATRENIE 2.1.1	OPATRENIE 2.1.2	OPATRENIE 2.1.3	OPATRENIE 3.1.1	OPATRENIE 3.1.2	OPATRENIE 3.1.3
	OPATRENIE 1.1.3	OPATRENIE 1.1.4							
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI			TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA			ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA		
	OPATRENIE 1.2.1		OPATRENIE 1.2.2	OPATRENIE 2.2.1		OPATRENIE 2.2.2	OPATRENIE 3.2.1		OPATRENIE 3.2.2
	OPATRENIE 1.3.1	OPATRENIE 1.3.2	OPATRENIE 1.3.3	OPATRENIE 2.3.1	OPATRENIE 2.3.2	OPATRENIE 2.3.3	OPATRENIE 3.3.1	OPATRENIE 3.3.2	OPATRENIE 3.3.3
OPATRENIE 1.3.4	OPATRENIE 1.3.5	OPATRENIE 1.3.6	OPATRENIE 2.3.4	OPATRENIE 2.3.5	OPATRENIE 2.3.6				
ÚZEMNÝ CIEĽ	ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI			OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA			VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU		
	OPATRENIE 1.3.1	OPATRENIE 1.3.2	OPATRENIE 1.3.3	OPATRENIE 2.3.1	OPATRENIE 2.3.2	OPATRENIE 2.3.3	OPATRENIE 3.3.1	OPATRENIE 3.3.2	OPATRENIE 3.3.3
	OPATRENIE 1.3.4	OPATRENIE 1.3.5	OPATRENIE 1.3.6	OPATRENIE 2.3.4	OPATRENIE 2.3.5	OPATRENIE 2.3.6			

Zdroj: vlastné spracovanie

21. ZÁPIS O VEREJNOM PREROKOVANÍ STRATEGICKEJ ČASTI PLÁNU ROZVOJA OBCE HOROVCE

Poslanci obecného zastupiteľstva v Horovciach sa spolu so starostom stretli 16. 11. 2015 na spoločnom prerokovaní strategickej časti Plánu rozvoja obcí na obecnom úrade. Stretnutiu predchádzala aktívna osobná a elektronická komunikácia medzi spracovateľom a starostom. Na spoločnom prerokovaní poslanci aj starosta súhlasili s vymedzením strategickej časti Plánu rozvoja obcí ako aj s vymedzením Priorít a Cieľov. Pre programovú časť Plánu rozvoja boli identifikované potrebné budúce aktivity, ktoré sú pre rozvoj obce nevyhnutné. Poslanci zaviazali spracovateľa implementovať všetky aktivity v programovej časti dokumentu.

C. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť Programu rozvoja obce Horovce obsahuje Opatrenia a v rámci nich jednotlivé Aktivity na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych, špecifických aj územných cieľov identifikovaných v strategickej časti dokumentu.

22. PREHĽAD OPATRENÍ A AKTIVÍT

22.1

PRIORITA 1

L'UDIA A KVALITA ŽIVOTA

GLOBÁLNY CIEĽ: STABILIZÁCIA OBCE

Opatrenie 1.1.1

Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov

Aktivity:

- Vysporiadanie pozemkov pre budovanie priemyselnej zóny v snahe podporiť príliv priamych investorov, malých a stredných podnikateľov do obce
- Vybudovanie technickej a prístupovej infraštruktúry k priemyselnej zóne
- Podpora budovania zelených a hnedých priemyselných zón, výrobných hál
- Marketing obce vo vzťahu k podnikateľom a aktívna prezentácia podnikateľských príležitostí a vhodného vzdelanostného zázemia obce, regiónu

Opatrenie 1.1.2

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- Príprava projektovej dokumentácie na bytovú výstavbu
- Vysporiadanie pozemkov pre bytovú výstavbu
- Výstavba obecných bytov v bytovom dome
- Príprava projektovej dokumentácie na výstavbu nízkoštandardných bytov
- Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- Výstavba bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi a individuálne domy
- Podpora individuálnej bytovej výstavby
- Obnova a modernizácia bytového fondu za účelom energetickej efektívnosti budov
- Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)
- Motivácia prílevu nových obyvateľov a mladé rodiny daňovými úľavami, prázdninami

Opatrenie 1.1.3

Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce

Aktivity:

- Vybudovanie a modernizácia kamerového systému vo verejných priestoroch obce, kamerové monitorovanie centra obce, ulíc aj cintorína
- Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov

Opatrenie 1.1.4

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení

Aktivity:

- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- Vybudovanie a modernizácia komunitného centra pre marginalizovanú skupinu obyvateľov

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

- Motivácia marginalizovanej komunity stanoviť a rešpektovať „autoritu“ z vlastných radov, ktorá bude aktívne spolupracovať so starostom obce a poslancami
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami
- Materiálne zabezpečenie a podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti žiakov a mládeže v mimovyučovacom čase
- Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI

Opatrenie 1.2.1

Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce

Aktivity:

- Podpora informovanosti rodičov a žiakov pri výbere štúdia po ukončení základnej školy v nadväznosti na potreby trhu práce
- Poskytovanie pravidelných informácií o potrebách trhu práce aj o aktívnej politike zamestnanosti v rámci kraja a príslušných regiónov
- Poskytovanie pravidelných informácií o možnostiach vzdelávania sa s prepojením na potreby trhu práce
- Organizovanie školení, tréningov a rekvalifikačných kurzov pre nezamestnaných a ohrozených nezamestnanosťou
- Zavádzanie aktivít a inovátnych prístupov zameraných na tých, ktorí vstupujú po prvý krát na trh práce
- Podpora zvyšovania vzdelanostnej úrovne obyvateľov s dôrazom na marginalizované skupiny obyvateľstva
- Podpora uplatnenia marginalizovaných skupín na trhu práce
- Využívanie aktívnych činností a absolventskej praxe v obci
- Zapájanie obyvateľov do manažovania a realizácie obecných projektov

Opatrenie 1.2. 2

Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu
- Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnova zručností a spôsobilostí pracovnej sily
- Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiacich v regióne
- Podpora spolupráce škôl s potenciálnymi zamestnávateľmi
- Podpora vzdelávania v oblasti remeselných zručností
- Podpora odborného a remeselného vzdelávania pre ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia

ÚZEMNÝ CIEĽ: ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Opatrenie 1.3.1

Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci

Aktivity:

- Vytvorenie a permanentná aktualizácia databázy potrieb sociálnych a zdravotníckych služieb obyvateľov obce
- Rekonštrukcia a modernizácia nehnuteľností vo vlastníctve obce za účelom poskytnutia priestorov vybraným zdravotným ambulanciam
- Vybudovanie, materiálne zabezpečenie a modernizácia centra poskytovania sociálnych a zdravotníckych služieb s dennou starostlivosťou (denný stacionár pre seniorov)
- Vybudovanie, materiálne zabezpečenie a modernizácia centra a poskytovanie kvalitných sociálnych a zdravotníckych služieb pre starších ľudí, odkázaných na stálu starostlivosť
- Vybudovanie a materiálne zabezpečenie domova dôchodcov rodinného typu

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

- Vytvorenie a stabilizácia systému terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov
- Stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre seniorov
- Zabezpečenie preventívnych opatrení pre mládež aj dospelých ohrozených drogovými a ostatnými závislosťami, podpora poradenskej činnosti a osvetu

Opatrenie 1.3.2

Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb

Aktivity:

- Podpora rovnomerného rozšírenia ponuky služieb a rozvoja služieb občianskej vybavenosti
- Podpora a vytváranie podmienok pre poskytovanie pekárenských a cukrárenských služieb
- Podpora odbytu miestnych poľnohospodárskych produktov „z dvora“ pre obyvateľov obce a okolia
- Podpora odbytu miestnych remeselných výrobkov a služieb pre obyvateľov obce a okolia
- Rozšírenie plochy obecného cintorína, vytvorenie nových hrobových miest
- Rekonštrukcia a modernizácia cintorína
- Rekonštrukcia a modernizácia Domu smútku

Opatrenie 1.3.3

Stabilizácia siete škôl v obci

Aktivity:

- Stabilizácia základnej školy a predškolského zariadenia
- Podpora tvorby a propagácie zaujímavých a atraktívnych vzdelávacích programov v škole
- Komunikácia a podpora komunikácie „škola – rodičia“ pri usmerňovaní ďalšieho výberu vzdelávania u žiakov
- Podpora vytvárania neziskového združenia priaznivcov škôl so samostatnou právnou subjektivitou k prijímaniu grantových prostriedkov pre rozvoj školy
- Organizovanie propagácie školy aktivitami dní otvorených dverí
- Prezentácia kvality školy a výsledkov žiakov
- Podpora propagácie školy na web stránke

Opatrenie 1.3.4

Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti školy, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností

Aktivity:

- Rozširovanie a modernizácia vybavenosti školy a predškolského zariadenia
- Nákup interaktívnych didaktických pomôcok pre školu a predškolské zariadenie
- Podpora zavádzania vzdelávacích programov zameraných na motiváciu pre remeselné zručnosti
- Podpora výmenných pobytov žiakov s partnerskými školami v zahraničí
- Podpora žiakov aktívne sa zapájať do vedomostných a športových súťaží
- Zavádzanie a využívanie internetu a e-learningu na škole
- Podpora individuálneho vzdelávania detí mimoriadne talentovaných a nadaných
- Podpora individuálneho vzdelávania v rámci integrácie žiakov so zdravotným postihnutím
- Podpora individuálneho vzdelávania v rámci integrácie žiakov zo znevýhodneného prostredia
- Podpora psychologicko-pedagogického poradenstva pre deti
- Podpora alternatívnych metód vyučovania
- Podpora zvyšovania kvalifikácie učiteľov a ich ďalšieho vzdelávania

Opatrenie 1.3.5

Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí

Aktivity:

- Podpora obyvateľov obce v záujmovej činnosti, generačnej spolupráci a práci s deťmi
- Organizovanie pravidelných športových podujatí
- Výstavba a modernizácia športového areálu pre rôzne športové aktivity
- Výstavba a modernizácia športových klubov

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

- Výstavba, modernizácia a údržba detského ihriska
- Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska
- Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí
- Podpora prezentácie výsledkov záujmovej činnosti a tvorby doma aj v zahraničí
- Podpora aktívneho a zdravého starnutia
- Výstavba a modernizácia amfiteátra
- Výstavba a modernizácia kultúrneho areálu na organizovanie rôznych kultúrnych a spoločenských aktivít
- Výstavba a modernizácia domu kultúry

Opatrenie 1.3.6

Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií

Aktivity:

- Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva obce a atrakcií obce
- Podpora a propagácia folklórnych a spoločenských podujatí a aktivít
- Podpora a propagácia farmárstva a aktivít s ním spojených
- Podpora a propagácia tradičnej remeselnej výroby
- Vydanie publikácie o obci a vydávanie ďalších printových materiálov, kalendárov
- Výstavba a vybavenie Múzea tradícií – stála expozícia sedliackeho domu, dvora
- Podpora a propagácia zberateľskej činnosti dobových artefaktov

22.2

PRIORITA 2

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

GLOBÁLNY CIEĽ: ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA

Opatrenie 2.1.1

Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce

Aktivity:

- Výstavba, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií
- Výstavba, oprava, údržba a rekonštrukcia chodníkov, mostíkov, lávok a jarkov
- Výstavba, zatrubnenie, vyspádovanie, oprava a údržba melioračných kanálov
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov na cintoríne
- Výstavba, oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch
- Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
- Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie
- Odstránenie bariér pre imobilných a starších občanov
- Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia
- Budovanie spomaľovačov a regulácia rýchlosti prechádzajúcich motorových vozidiel
- Budovanie bariér na zníženie hlučnosti a prašnosti, najmä pri hlavných komunikáciách
- Budovanie bezpečnostných bariér na elimináciu nebezpečných úsekov, vybudovanie bezpečnostného zábradlia
- Podpora výstavby rýchlostnej cesty mimo intravilán obce (obchvatu obce)

Opatrenie 2.1.2

Rozvoj dopravnej obslužnosti obce

Aktivity:

- Podpora posilnenia regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov
- Podpora vývoja ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov a propagácia trvalo udržateľnej obecnej/regionálnej mobility
- Podpora efektívneho a komfortného prepojenia obce s mestami Michalovce a Trebišov a s obcami regiónu verejnou dopravou
- Podpora drobných poskytovateľov verejnej dopravy
- Podpora dopravy využívajúcej alternatívne pohonné látky

Opatrenie 2.1.3

Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev

Aktivity:

- Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci
- Výstavba a rekonštrukcia centra obce
- Výstavba a revitalizácia obecného parku
- Rekonštrukcia a údržba bezprostredného okolia obecných budov
- Modernizácia a jednotný imidž zábran, informačných tabúl a ďalšieho mobiliáru v obci
- Inštalácia a údržba prvkov obecných mobiliárov
- Pravidelná údržba čistoty verejných priestranstiev, vrátane cintorína
- Inštalovanie a obnova informačných tabúl v obci
- Súťaž vo vzhľade domov a dvorov
- Účasť obyvateľov na projektoch utvárania verejných priestranstiev

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Opatrenie 2.2.1

Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry

Aktivity:

- Podpora investícií do infraštruktúry, ktoré občanom poskytujú základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií
- Dostavba, údržba a rekonštrukcia spoločného kanalizačného potrubia
- Dostavba, rekonštrukcia a údržba čističky odpadových vôd
- Rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia
- Rekonštrukcia a modernizácia plynového potrubia
- Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
- Propagácia nízkouhlíkových stratégií pre obec/mikroregión
- Podpora a postupné zavádzanie distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie
- Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a rádiokomunikačných sietí
- Podpora zabezpečenia ochrany údajov, vírusová a digitálna ochrana prevádzky sietí a služieb, bezpečnosť internetových transakcií, ako aj zabezpečenie bezpečnosti vybavenia pre konečných užívateľov

Opatrenie 2.2.2

Podpora ekologického nakladania s odpadom

Aktivity:

- Likvidácia ekologických záťaží a nelegálnych skládok odpadu
- Vybudovanie a modernizácia zberného dvora
- Zavedenie separovaného zberu odpadu v obci pre základné komodity
- Projektová, technologická a pozemková príprava na vybudovanie skládky pre biologicky rozložiteľné odpady
- Vybudovanie a modernizácia obecnej skládky pre biologicky rozložiteľné odpady
- Organizovanie informačnej kampane na podporu individuálnych skládok biologicky rozložiteľných odpadov a domáceho kompostovania
- Podpora kompostovania a využívania bioodpadu
- Rozšírenie komodít a modernizácia separovaného zberu odpadu v obci
- Aktívna motivácia obyvateľov k separovaniu odpadu
- Osveta obyvateľov zameraná na ekologické nakladanie s odpadom
- Podpora vzdelávania a osvetu separovania odpadu u detí a žiakov

ÚZEMNÝ CIEĽ: OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Opatrenie 2.3.1

Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Aktivity:

- Rekonštrukcia obecných budov s ambíciou zníženia energetickej zaťaženia a úspory energií
- Rekonštrukcia a modernizácia budovy Základnej škola a Materskej školy s cieľom dosiahnuť energetickú efektívnosť prevádzky
- Podpora energetickej efektívnosti súkromných domov
- Propagácia výroby a podpora distribúcie obnoviteľných zdrojov energie
- Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach a v sektore bývania
- Podpora a postupné zavádzanie inteligentných distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- Osveta o možnostiach úspor energie a obnoviteľných zdrojoch energie vrátane zdrojov ich financovania
- Podpora využitia technológií k úspore energie
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie, obzvlášť biomasy

Opatrenie 2.3.2

Ochrana podzemných a povrchových vôd

Aktivity:

- Riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis
- Dostavba a modernizácia kanalizačných sietí a čistiarne odpadových vôd

Opatrenie 2.3.3

Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien

Aktivity:

- Spolupráca obce so zodpovednými inštitúciami na vytváranie protipovodňových opatrení
- Zabezpečovanie prevencie povodňových udalostí udržiavaním priepustnosti verejných kanálov a ostatných malých vodných tokov
- Odstraňovanie následkov povodní
- Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy
- Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof
- Osveta obyvateľov pre zvládanie prírodných katastrof

Opatrenie 2.3.4

Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci

Aktivity:

- Zlepšenie a revitalizácia obecného prostredia vrátane regenerácie opustených poľnohospodárskych (priemyselných) lokalít a zníženia miery znečistenia pôdy a vzduchu
- Zvyšovanie retenčnej schopnosti krajiny
- Zachytávanie vody v mieste jej dopadu
- Údržba riečnych a potokových koryt

Opatrenie 2.3.5

Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine

Aktivity:

- Spevňovanie, udržiavanie a obnova poľných ciest
- Budovanie a údržba odstavných plôch pre parkovanie návštevníkov poľnohospodárskych fariem
- Výsadba a údržba líniovej zelene pozdĺž ciest
- Údržba trávnatých plôch a neobrábanej pôdy

Opatrenie 2.3.6

Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov

Aktivity:

- Obnova a údržba historických budov
- Modernizácia a údržba hasičskej zbrojnice

22.3

PRIORITA 3

EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE

GLOBÁLNY CIEĽ: SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV

Opatrenie 3.1.1

Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov

Aktivity:

- Vytvorenie a schválenie motivačných podmienok a obecnej legislatívy obce pre vstup domácich a zahraničných malých a stredných podnikateľov (investorov)
- Vysporiadanie pozemkov a vybudovanie technickej infraštruktúry zóny pre podnikateľov
- Rekonštrukcia a podpora rekonštrukcie budov a prevádzkových priestorov, ktoré sú potrebné na zabezpečenie rozvoja podnikateľov, remeselných dvorov a služieb
- Podpora a motivácia novo vzniknutých podnikateľov, samostatne hospodáriacich roľníkov a živnostníkov vo výrobnom a remeselnom sektore a službách dostupnými ekonomickými a legislatívnymi nástrojmi obce
- Podpora investícií do infraštruktúry, ktoré občanom poskytujú základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií
- Podpora rozvoja vnútorného potenciálu, najmä malých podnikateľov a služieb vytváraním sietí, spolupráce a výmeny skúseností medzi obcami a regiónmi
- Podpora a motivácia malých a stredných podnikateľov, ktorí využívajú domáce suroviny
- Rekonštrukcia a modernizácia predajných objektov a nákup technológií a zariadení pre doplnkovú výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov
- Organizovanie pravidelných trhov a workshopov – vytváranie väzieb medzi malým a stredným podnikaním v regióne a kraji
- Podpora marketingu domácich podnikateľov, motivácia občanov využívať služby a nakupovať tovary miestnych farmárov, remeselníkov a podnikateľov
- Podpora a vytváranie akčných plánov zamestnanosti na všetkých úrovniach a podpora nepretržitého rozvoja partnerských štruktúr na miestnej úrovni

Opatrenie 3.1.2

Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania

Aktivity:

- Propagácia a pravidelné informácie pre podnikateľov o možnostiach využívania grantov a programov zo štrukturálnych fondov
- Zapájanie miestnych podnikateľov do prípravy a realizácie projektov a grantov v prospech rozvoja obce a podnikateľského prostredia
- Pravidelné informácie o vzdelávacích programoch pre podnikateľov
- Pomoc obce a podpora podnikateľov pri ich využívaní grantov a ďalších podporných programov
- Aktívna spolupráca obce s podnikateľmi pri tvorbe ich projektov a následnej realizácii získaných programov

Opatrenie 3.1.3

Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom

Aktivity:

- Nákup a modernizácia technického vybavenia a notebookov pre obecný úrad
- Nákup a technické zabezpečenie informačných systémov obce a jej úradu

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

- Nákup a tvorba softwaru pre komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty
- Nákup a tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie elektronických služieb pre občanov v obci
- Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti nových informačných technológií a aplikácie nových softwarov pre pracovníkov obce na obecnom úrade

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA

Opatrenie 3.2.1

Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a remeselnej výroby v obci

Aktivity:

- Podpora zlepšenia a zlepšenie obhospodarovania pôdy
- Podpora mladých farmárov, podpora obce pri zakladaní rodinných fariem, poľnohospodárskych dvorov a ďalších drobných podnikateľov v poľnohospodárstve
- Propagácia účinného využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy v sektoroch poľnohospodárstva a potravinárstva so zameraním na zvýšenie účinnosti využitia vody v poľnohospodárstve, zvýšenie účinnosti využitia energie v poľnohospodárstve a pri spracovaní potravín, uľahčenie dodávok a využitia obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely biohospodárstva, zníženie emisií oxidu dusného a metánu z poľnohospodárstva
- Podpora sekvestrácie oxidu uhličitého v poľnohospodárstve
- Podpora obnovy a obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov závislých od poľnohospodárstva
- Podpora konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárskej produkcie
- Modernizácia, oprava a budovanie poľných prístupových ciest, inžinierskych sietí a ďalšej technickej podpory pre zlepšenie podnikania v poľnohospodárstve a ochrany životného prostredia
- Podpora projektov a investičných aktivít na ochranu životného prostredia a výrobu ekologicky nezávadných potravín
- Podpora pracovnej mobility a pomoc obce zamestnať sa v poľnohospodárstve trvale alebo v sezónnych prácach ľuďom bez vzdelania a ďalším uchádzačom o zamestnanie

Opatrenie 3.2.2

Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych produktov a výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb

Aktivity:

- Podpora a propagácia pravidelného predaja farmárskej produkcie a poľnohospodárskych produktov „z dvora“ v obci a v regióne
- Pravidelné organizovanie dožiniek zberu úrody a podujatí spojených s poľnohospodárskou produkciou, obecných trhov so zameraním na ochutnávku a predaj miestnych špecialít, kulinárske špeciality a nezávadné potraviny
- Marketing kvalitných poľnohospodárskych produktov a výrobkov vo vzťahu k obyvateľom regiónu
- Podpora konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárskej produkcie
- Podpora integrácie primárnych výrobcov do potravinového reťazca pomocou systémov kvality, propagácie na miestnych trhoch a krátkych dodávateľských reťazcov, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií
- Podpora manažmentu rizika poľnohospodárskych podnikov v obci
- Podpora vzniku kooperačných väzieb medzi vinármi, poľnohospodármi

ÚZEMNÝ CIEĽ: VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU

Opatrenie 3.3.1

Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu

Aktivity:

- Výstavba a modernizácia priestorov na stálu propagáciu a predaj farmárskej produkcie
- Výstavba a modernizácia remeselných dvorov a dielní na výroby tradičných produktov
- Výstavba a modernizácia ubytovacích zariadení pre podporu cestovného ruchu
- Výstavba sezónnej reštaurácie
- Vybudovanie informačných a náučných tabúľ v obci a okolí so zameraním na farmárstvo
- Zriadenie a obnova informačnej kancelárie
- Inštalácia medzinárodne uznávaných turistických značení atraktivít cestovného ruchu (kultúrne, technické, historické pamiatky a prírodné atraktivity)
- Vybudovanie a údržba náučných chodníkov
- Výstavba cyklotrasy
- Vybudovanie oddychových a relaxačných zón
- Podpora podnikania a vytvárania služieb v oblasti agroturistiky

Opatrenie 3.3.2

Propagácia obce

Aktivity:

- Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva obce
- Vytvorenie krátkodobého marketingového plánu a strednodobej marketingovej a komunikačnej stratégie obce, budovanie pozitívneho mediálneho obrazu obce
- Realizácia marketingových výstupov, pravidelná propagácia aktivít a podujatí v obci s cieľom prilákať návštevníkov z regiónu, kraja
- Pravidelná komunikácia s regionálnymi a celoštátnymi médiami, prezentácia pozitívnych výsledkov aj zaujímavostí obce
- Budovanie komunikačných a informačných väzieb v mikroregióne, spolupráca s obcami, mestami v oblasti komunikácie s médiami
- Podpora a rozvoj projektov medzinárodnej a cezhraničnej spolupráce
- Pravidelná účasť na regionálnych, národných aj medzinárodných veľtrhoch, obchodných misiách, odborných seminároch a konferenciách propagujúcich miestny cestovný ruch
- Vytvorenie propagačných materiálov obce
- Budovanie imidžu obce na základe histórie obce, folklórnych tradícií, tvorby remeselných produktov a tradičných výrobkov, prírodných zdrojov, využitie potenciálu blízkosti hranice
- Investície do prezentácie kultúrnych aktivít (kultúrne podujatia, festivaly, prezentácie národného folklóru, zvykov a tradícií, kongresov a sympózií) a remeselných dvorov
- Podpora prezentácie príležitostí strávenia voľného času

Opatrenie 3.3.3

Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu

Aktivity:

- Podpora podnikateľov v oblasti služieb a doplnkových služieb v cestovnom ruchu
- Podpora účasti podnikateľov na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu doma a v zahraničí
- Prevádzkovanie malých predajných miest pre návštevníkov obce s cieľom predaja tradičných výrobkov (ľudovo-umelecké výrobky a i.) a poľnohospodárskych produktov
- Podpora organizovania tradičných jarmokov a trhov
- Pravidelné informácie o využívaní dotačných programov pre podnikateľov v cestovnom ruchu
- Metodická a asistenčná podpora obce malým a stredným podnikateľom v oblasti cestovného ruchu

23. INDIKÁTORY OPATRENÍ

Ambíciou Plánu rozvoja obce Horovce je v najväčšej miere naplniť jeho očakávania. Programová časť Plánu rozvoja vo svojich Opatreniach a Aktivitách presne identifikuje potreby obce. Tieto Aktivity upresňujú a dopĺňajú identifikátory a ich číselné (explicitné) vyjadrenie počiatočného a želaného stavu. Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov pre jednotlivé Opatrenia a sú zároveň aj základným faktorom pri tvorbe kritérií pre čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu. Na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým Opatreniam je možné takto jednoducho monitorovať priebežné plnenie a realizáciu jednotlivých Aktivít.

Tabuľka Merateľné ukazovatele realizácie aktivít

OPATRENIE		MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	STAV V ROKU 2015	STAV V ROKU 2022
1.1.1	Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov	vysporiadané pozemky	m ²	0	150
		technická infraštruktúra	m	0	150
1.1.2	Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci	postavené obecné byty	počet	0	16
		postavené nízkoštandardné byty	počet	0	12
1.1.3	Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce	monitorovacie kamery	počet	0	15
1.1.4	Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení	komunitné centrá	počet	1	1
1.2.1	Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce	dhodobo nezamestnaní	počet	40	20
1.2.2	Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce	zamestnaní v regióne	počet	15	40
1.3.1	Budovanie sociálneho zázemia v obci	kapacita miest pre seniorov v stacionári	počet	0	20
		terénna opatrovateľská služba	počet	0	1
1.3.2	Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb	pekáreň, cukráreň	počet	0	1
1.3.3	Stabilizácia siete škôl v obci	inovatívne vzdelávacie programy	počet	0	2
1.3.4	Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností	interaktívne učebné pomôcky	počet	0	30
1.3.5	Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí	výstavba detského ihriska	m ²	0	1 000
1.3.6	Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií	dožinky	počet	0	1
2.1.1	Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce	opravené miestne komunikácie	m	0	500
2.1.2	Rozvoj dopravnej obslužnosti obce	-	-		
2.1.3	Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev	upravená zeleň, park	m ²	0	1 000
2.2.1	Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry	obecná kanalizácia	m	0	500
2.2.2	Podpora ekologického nakladania s odpadom	obecná kompostáreň	m ²	0	100
2.3.1	Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie	rekonštrukcia budov na energeticky úsporné	m ²	0	3 000

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

	obnoviteľných zdrojov energie				
2.3.2	Ochrana podzemných a povrchových vôd	kanalizácia	m	0	500
2.3.3	Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien	úprava potoka	m	0	2 000
2.3.4	Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci	údržba potokových korýt	m	0	1 000
2.3.5	Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine	poľné prístupové cesty	m	0	2 000
2.3.6	Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov	budovy	počet	0	1
3.1.1	Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov	noví podnikatelia	počet	1	10
3.1.2	Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania	nenávratné finančné prostriedky	€	0	50 000
3.1.3	Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom	software	počet	0	3
3.2.1	Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a remeselnej výroby v obci	samostatne hospodáriaci roľníci	počet	9	15
3.2.2	Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych produktov a výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb	farmárske dvory	počet	0	5
3.3.1	Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu	ubytovacie zariadenie	počet	0	1
		stravovacie zariadenie	počet	0	2
3.3.2	Propagácia obce	propagačný materiál	počet	0	5
3.3.3	Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu	podnikatelia v službách cestovného ruchu	počet	1	5

Zdroj: vlastné spracovanie

D REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť Plánu rozvoja obce Horovce identifikuje manažment riadenia, popisuje organizačné zabezpečenie realizácie Aktivít, systém monitorovania a hodnotenia plnenia Programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

24. MANAŽMENT PLÁNU ROZVOJA OBCE

Obecné zastupiteľstvo

je najvyšším orgánom riadenia a realizácie Plánu rozvoja obce. Schvaľuje Plán rozvoja obce, jeho aktualizáciu a aktualizáciu jeho častí a schvaľuje hodnotiacu správu realizácie. Vymedzuje činnosť pri operatívnom riadení Plánu rozvoja obce a menuje členov Riadiacej skupiny a členov Pracovných skupín pre jednotlivé problémové oblasti.

Obecná zastupiteľstvo ďalej: kontroluje dosahovanie stanovených cieľov, pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie, schvaľuje partnerstvá územnej spolupráce s orgánmi a inštitúciami všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov Plánu rozvoja. Schvaľuje a koordinuje partnerstvá územnej spolupráce

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

aj s podnikateľskými subjektmi, zamestnávateľmi a s neziskovým sektorom za účelom naplnenia Aktivít Plánu rozvoja obce. Má na zreteli vyvážený rozvoj územia.

Starosta

je koordinátorom a manažérom realizácie Plánu rozvoja obce. Zvoláva pravidelné stretnutia k Plánu rozvoja, navrhuje obecnému zastupiteľstvu na schválenie jednotlivé námety a podnety na realizáciu projektov.

Riadiaca skupina

plní funkciu poradného a iniciatívneho orgánu obecného zastupiteľstva v otázkach Plánu rozvoja. Je zložená z troch členov, ktorých zvolilo obecné zastupiteľstvo. Dohliada a zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom Plánu rozvoja a Akčných plánov. V súčinnosti s obecným zastupiteľstvom pripravila víziu, stratégiu, aktivity strategického rozvoja obce, koordinuje spoluprácu s externým prostredím na vypracovaní Plánu rozvoja.

Riadiaca skupina ďalej: analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty. Sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom. Vede databázy kontaktov, vede prehľad o organizáciách tretieho sektora a podnikateľoch.

Pracovné skupiny

sú vytvorené k jednotlivým problémovým oblastiam Plánu rozvoja obce. Pripravujú na prerokovanie vymedzenie prioritných projektov, plán ich realizácie, využitie zdrojov financovania, plán dofinancovania projektu, hodnotenie realizácie a dopadu projektov a iné. Pracovné skupiny sú zložené z odborníkov na jednotlivé problémové oblasti. Členov pracovnej skupiny schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Realizácia Plánu rozvoja vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a cudzích zdrojov a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov pre eurofondy. Odporúča sa zriadenie plateného zamestnanca obce za účelom získavania cudzích nenávratných prostriedkov, administrovanie eurofondov, komunikáciu s verejným obstarávateľom či stavebným dohľadom. Zriaďovanie ďalších orgánov v súvislosti s Plánom rozvoja obce je bezpredmetné.

25. MONITOROVANIE A HODNOTENIE PLÁNU ROZVOJA OBCE

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie Plánu rozvoja obce patria aj **monitorovanie a hodnotenie** na úrovni programu ako celku aj jednotlivých aktivít.

Základom aktuálneho prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie aktuálnych projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov.

Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov Plánu a na dosahovanie cieľov Plánu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie Plánu daný aj externými faktormi mimo dosahu Plánu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny ale aj výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe Plánu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom Plánu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu Plánu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nie sú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces rozvoja. Monitorovanie aj hodnotenie

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení Plánu rozvoja obce v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností.

25.1 MONITOROVANIE PLÁNU ROZVOJA OBCE

Úlohou obce a jej manažmentu je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia Plánu rozvoja. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie Opatrení a Aktivít Plánu rozvoja s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre manažment vstupy pre rozhodovanie za účelom zlepšenia implementácie Plánu rozvoja, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o realizácii Plánu rozvoja.

Monitorovanie na úrovni Priorít a Cieľov Plánu rozvoja ako celku bude zabezpečovať **Riadiaca skupina**. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie Plánu rozvoja a pre prijímanie rozhodnutí obecného zastupiteľstva, či je potrebné Plán rozvoja aktualizovať, meniť alebo dopĺňať. Zároveň sú tieto údaje využívané v procese priebežného hodnotenia Plánu rozvoja. Monitorovanie prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov definovaných v predchádzajúcej časti Plánu rozvoja. Riadiaca skupina využíva informácie monitorovania Priorít a Cieľov ako podklad pre priebežné hodnotenie Plánu rozvoja, samostatnú monitorovaciu správu Priorít a Cieľov nepripravuje.

V súvislosti s implementáciou Plánu rozvoja je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov (aktivít) zabezpečované zodpovednými projektovými manažermi. Na rozdiel od monitorovania Priorít a Cieľov tu je potrebné pravidelne pripravovať a schvaľovať monitorovaciu správu. Harmonogram prekladania monitorovacej správy vyplýva z každého realizovaného projektu individuálne. Monitorovacia správa má spravidla aj predpísanú štruktúru a povinné náležitosti podľa pokynov v projekte.

25.2 HODNOTENIE PLÁNU ROZVOJA OBCE

Hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie Plánu rozvoja, jeho súlad s Cieľmi stanovenými v Pláne rozvoja, analyzuje účinnosť realizovaných procesov, vhodnosť nastavenia jednotlivých Opatrení a Aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas platnosti Plánu rozvoja obce sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení platnosti Plánu rozvoja vykonať následné hodnotenie. Výsledky hodnotenia Plánu rozvoja sa zverejnia podľa platnej legislatívy.

Pri hodnotení Plánu rozvoja je potrebné prihliadať na skutočnosť, že stratégiu Plánu rozvoja obce pripravovali reprezentanti obce v určitom reálnom čase a v súlade so svojimi programovými vyhláseniami a predstavami v reálnom čase. Nie všetky ambície ostávajú vplyvom času a rozvoja aktuálne a reálne, nie všetky aktivity ostávajú prioritné a nie všetky ciele je možné zrealizovať. Niektoré aktivity môžu vychádzať z momentálnej situácie v obci, pričom s odstupom času sa môžu javiť ako málo významné. Plán rozvoja obce nie je dogma a nie je to nemenný materiál, je to vytýčenie dlhodobých Priorít a Cieľov obce z pohľadu väčšinových záujmov a poradia financovania. Obecné zastupiteľstvo môže tento materiál dopĺňať a aktualizovať.

Priebežné hodnotenie je séria hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Plánu rozvoja skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť plánovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Plánu rozvoja vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Plánu až po predloženie Záverečnej správy Plánu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne, minimálne raz za dva roky. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenia predkladá Riadiaca skupina obecnému zastupiteľstvu najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy Priorít a Cieľov aj monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného Plánu rozvoja. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutie obecného zastupiteľstva pri ďalšom riadení realizácie Plánu rozvoja za účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných priorít a cieľov. Výstupom priebežného hodnotenia je **Hodnotiacia správa**.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Následné hodnotenie Plánu rozvoja skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv na rozvoj obce. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania Plánu rozvoja ako celku a identifikuje osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je **Záverečná správa o hodnotení Plánu rozvoja obce Horovce**. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie Plánu rozvoja. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí Riadiaca skupina, ktorá ju do 6 mesiacov od ukončenia platnosti Plánu rozvoja predkladá obecnému zastupiteľstvu na vedomie.

Hodnotiaca správa a Záverečná správa o hodnotení nemajú predpísanú presnú formu, k náležitostiach správ patrí: aké obdobie hodnotí, akú úroveň Plánu hodnotí (Ciele, Opatrenia, Aktivity), aký bol očakávaný, želaný výsledok, plánovaný termín realizácie, rozpočet vnútorných aj externých zdrojov a aký je skutočný výsledok. Správa by mala v závere analyzovať dôvody nesplnených očakávaní a navrhnúť efektívny spôsob nápravy – aktualizáciu Plánu rozvoja, v prípade ukončenia jeho platnosti navrhnúť pri ďalšom schvaľovaní iné priority a ciele. Zo správy má byť zrejmé kto ju pripravil, na základe akého monitorovania a ďalších vstupných informácií. Správu berie obecné zastupiteľstvo na vedomie.

Tabuľka Časový harmonogram monitorovania a hodnotenia Plánu rozvoja

HODNOTENIE	ČASOVÝ PLÁN	PERIODICITA/DŮVODY
PRIEBEŽNÝ MONITORING	2016, 2017, 2019, 2021	z dôvodu aktualizácie Plánu rozvoja
OPERATÍVNY MONITORING	podľa realizácie projektov	
PRIEBEŽNÉ HODNOTENIE ČASTI PLÁNU ROZVOJA	2016, 2017, 2019, 2021	
AD HOC MIMORIADNE HODNOTENIE	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených priorít a potreby iných cieľov
ZÁVEREČNÉ HODNOTENIE	v závere platnosti Plánu rozvoja	

Zdroj: vlastné spracovanie

26. KOMUNIKÁCIA PLÁNU ROZVOJA

Starosta ako reprezentant obce bude dohliadať na zverejnenie hodnotiacich správ pre obyvateľov a ďalšie zainteresované subjekty na verejnej časti obecného zastupiteľstva a prostredníctvom web stránky samosprávy obce, aby mala verejnosť pravidelné priebežné informácie o stave implementácie Plánu rozvoja, o realizácii prebiehajúcich projektov ako aj informácie o možnostiach získania nenávratných finančných prostriedkov v rámci partnerstva s obcou. Za komunikáciu s poslancami aj s verejnosťou je zodpovedný starosta obce.

27. AKČNÝ PLÁN NA ROKY 2016 - 2017

Tabuľka Akčný plán 2016 – 2017

OPATRENIE, AKTIVITA	TERMÍN (ROK)	ZODPOVEDNÝ	FINANCOVANIE
PRIORITA 1			
Opatrenie 1.1.3 Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce			
Aktivita Vybudovanie a modernizácia kamerového systému vo verejných priestoroch obce, kamerové monitorovanie centra obce, ulíc aj cintorína	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 20%
PRIORITA 2			
Opatrenie 2.1.1 Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce			
Aktivita	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Výstavba, oprava, údržba a rekonštrukcia chodníkov , mostíkov, lávok a jarkov			grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Výstavba , oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 2.1.3 Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev			
Aktivita Výstavba a revitalizácia obecného parku	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 2.2.1 Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry			
Aktivita Rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 2.3.1 Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie			
Aktivita Rekonštrukcia obecných budov s ambíciou zníženia energetickej zaťaženia a úspory energií	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
PRIORITA 3			
Opatrenie 3.1.3 Modernizácia technického a technologického zázemia obecných úradov a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom			
Aktivita Nákup a modernizácia technického vybavenia a notebookov pre obecné úrady	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Nákup a technické zabezpečenie informačných systémov obcí a ich úradov	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Nákup a tvorba softwaru pre komunikáciu	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

občan – samospráva – podnikateľské subjekty			finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Nákup a tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie elektronických služieb pre občanov v obciach	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti nových informačných technológií a aplikácie nových softwarov pre pracovníkov obcí na obecných úradoch	2016 - 2017	obec, starosta	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%

Zdroj: obec Horovce, 2015

E FINANČNÁ ČASŤ

Zdroje financovania Cieľov, Opatrení a Aktivít, definovaných v Pláne rozvoja obce Horovce tvoria dôležitú časť dokumentu. Finančný plán je reálnym odrazom schopnosti obce realizovať konkrétne Aktivity a tým aj životaschopnosti celého dokumentu. Náročnosť viacerých plánovaných aktivít predpokladá viacdrojové financovanie.

Aktuálna legislatíva umožňuje pre regionálny rozvoj využívať okrem vlastných zdrojov (rozpočet obce) aj zdroje zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev, zo štátnych účelových fondov, z prostriedkov fyzických osôb, z prostriedkov právnických osôb, z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií i ďalších subjektov. Doplnkovým zdrojom sú finančné prostriedky z Európskej únie.

Plán rozvoja obce Horovce je rozvojovým dokumentom obce. Obec v nadväznosti na strategickú, programovú aj finančnú časť tohto dokumentu každoročne pripraví svoj rozpočet (jednoročný aj viacročný) tak, aby bola pripravená finančne zvládnuť plánované aktivity, aj v súvislosti s Akčným plánom na daný rok a s využitím možností externých zdrojov. Plán rozvoja obce je strednodobým rozvojovým dokumentom. Obec pri jeho schvaľovaní zobrala do úvahy fakt, že z dôvodu strednodobosti (do roku 2022) nie je možné finančnú časť plánovaných aktivít čo do objemu plánovaných finančných prostriedkov presne vymedziť, len rámcovo predpokladať. Spresňujúci finančný plán je preto dynamicky sa vyvíjajúcou časťou Plánu rozvoja. Do jeho finálnej podoby vstupujú viaceré faktory, predovšetkým miera inflácie a vývoj cien prác a tovarov všeobecne. Obec Horovce sa každoročne bude zodpovedne v rámci prípravy rozpočtu obce venovať aj rozsahu objemu kapitoly pre aktivity vyplývajúce z Plánu rozvoja obce. Finančné manažovanie aktivít tak bude každoročne pripravené v reálnom objeme možností a potrieb. Zodpovedný prístup s ambíciou naplniť očakávané Ciele Plánu rozvoja deklaruje obec Horovce rámcovým rozpočtom k jednotlivým Opatreniam.

OPATRENIE	TERMÍN REALIZÁCIE	CELKOVÝ OBJEM*	VLASTNÉ ZDROJE*	VEREJNÉ ZDROJE*	ÚVEROVÉ ZDROJE*	SÚKROMNÉ ZDROJE*
1.1.1 Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov	2020 - 2022	100 000	max. 5%	95 000	0	0
1.1.2 Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci	2018 - 2020	3 000 000	max. 5%	2 850 000	0	0
1.1.3 Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce	2016 - 2017	100 000	max. 20%	80 000	0	0

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

1.1.4 Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení	2018 - 2020	300 000	max. 5%	285 000	0	0
1.2.1 Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce	2018 - 2022	50 000	max. 5%	47 500	0	0
1.2.2 Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce	2018 - 2022	50 000	max. 5%	47 500	0	0
1.3.1 Budovanie sociálneho zázemia v obci	2018 - 2020	630 000	max. 5%	598 500	0	0
1.3.2 Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb	2018 - 2020	300 000	max. 5%	285 000	0	0
1.3.3 Stabilizácia siete škôl v obci	2018 - 2020	120 000	max. 5%	114 000	0	0
1.3.4 Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností	2018 - 2019	100 000	max. 5%	95 000	0	0
1.3.5 Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí	2018 - 2020	300 000	max. 5%	285 000	0	0
1.3.6 Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií	2018 - 2020	120 000	max. 5%	114 000	0	0
2.1.1 Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce	2016 - 2017	300 000	max. 5%	285 000	0	0
2.1.2 Rozvoj dopravnej obslužnosti obce	2018 - 2022	50 000	max. 5%	47 500	0	0
2.1.3 Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev	2016 - 2017	100 000	max. 5%	95 000	0	0
2.2.1 Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry	2016 - 2017	700 000	max. 5%	665 000	0	0
2.2.2 Podpora ekologického nakladania s odpadom	2018 - 2019	600 000	max. 5%	570 000	0	0
2.3.1 Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie	2016 - 2017	400 000	max. 5%	380 000	0	0
2.3.2 Ochrana podzemných a povrchových vôd	2018 - 2019	500 000	max. 5%	475 000	0	0
2.3.3 Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien	2018 - 2022	100 000	max. 5%	95 000	0	0
2.3.4 Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci	2018 - 2022	100 000	max. 5%	95 000	0	0
2.3.5 Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine	2018 - 2019	300 000	max. 5%	285 000	0	0
2.3.6 Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov	2018 - 2019	100 000	max. 5%	95 000	0	0
3.1.1	2018 - 2020	30 000	max. 5%	28 500	0	0

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov						
3.1.2 Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania	2018 - 2020	30 000	max. 5%	28 500	0	0
3.1.3 Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom	2016- 2017	80 000	max. 5%	76 000	0	0
3.2.1 Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a remeselnej výroby v obci	2018 - 2020	30 000	max. 5%	28 500	0	0
3.2.2 Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych produktov a výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb	2018 - 2020	90 000	max. 5%	85 500	0	0
3.3.1 Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu	2018 - 2022	500 000	max. 5%	475 000	0	0
3.3.2 Propagácia obce	2018 - 2022	100 000	max. 5%	95 000	0	0
3.3.3 Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu	2018 - 2022	50 000	max. 5%	47 500	0	0

*Uvádzané v €

Zdroj: obec Horovce, 2015

Finančná náročnosť Plánu rozvoja obce Horovce počas jeho platnosti a predpokladaný objem vlastných zdrojov počas jednotlivých rokov deklaruje ambície obce a jej reprezentantov zabezpečiť rozvoj a zlepšiť podmienky života svojich občanov.

Tabuľka Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	ROK							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	SPOLU
ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA*	50 000	50 000	1 660 000	1 660 000	1 650 000	60 000	40 000	5 170 000
TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE*	750 000	750 000	800 000	800 000	50 000	50 000	50 000	3 250 000
EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE*	40 000	40 000	190 000	190 000	190 000	130 000	130 000	910 000

*Uvádzané v €

Zdroj: vlastné spracovanie

ZÁVER

Schválená aktualizácia Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Horovce je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Služí ako rozvojový dokument pre obec a jej obyvateľov a podnikateľské zázemie. Vykonateľnosť jednotlivých Aktivít, Opatrení a dosiahnutie stanovených Cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Dôležitým faktorom sú aj komplikované vlastnícke vzťahy v obci. Pridanou hodnotou pri realizácii jednotlivých Aktivít je aktívne zapojenie obyvateľov do rozvoja obce. Realizátorom Plánu rozvoja obce Horovce nie je len samotná obec, ale aj obyvatelia, miestni podnikatelia, záujmové skupiny a aj štátna správa, preto popri financovaní z rozpočtu obce sa pri jednotlivých opatreniach počíta s viacdrojovým financovaním.

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

Realizáciu Plánu rozvoja riadi manažment obce. Riadenie realizácie je založené na orgánoch obce. Raz ročne reprezentanti obce priebežne vyhodnotia realizáciu Plánu rozvoja a Akčných plánov na daný rok. Zároveň dohodnú Akčné plány na najbližší rok.

Plán rozvoja obce – ako strednodobý dokument – je možné kedykoľvek aktualizovať. Cieľom aktualizácie je identifikovanie vývojových tendencií a udalostí v obci a ich využitie k aktualizácii tak, aby nedošlo k zásadnej zmene vízie, priorít a cieľov. Z dôvodu stability je doporučené prípadnú aktualizáciu prevádzať v určitých časových intervaloch v nadväznosti na ročné hodnotenie. Komplexná aktualizácia Plánu rozvoja sa bude realizovať pred ukončením platnosti súčasného dokumentu.

Plán rozvoja obce je uverejnený na webovej stránke obce a je tak prístupný obyvateľom, podnikateľom aj širokej verejnosti.

Plán rozvoja obce nerieši a ani neovplyvňuje na územia NATURA 2000 a neovplyvňuje životné prostredie.

SCHVÁLENIE PLÁNU ROZVOJA OBCE

DOKUMENT	PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE ŠTRUKTÚRA DOKUMENTU: ÚVOD: táto časť dokumentu obsahuje obsah dokumentu podľa jednotlivých kapitol, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PRO, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia a stručný popis inštitucionálneho a časového zabezpečenia spracovania PRO; ANALYTICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu územia; je členená na ANALÝZU VNÚTORNÉHO PROSTREDIA, ANALÝZU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA, hodnotenie realizácie existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov a zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT); STRATEGICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie, a výber a popis strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja; PROGRAMOVÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt; REALIZAČNÁ ČASŤ: je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja formou akčných plánov; FINANČNÁ ČASŤ: obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce; ZÁVER: obsahuje finalizáciu dokumentu a jeho predloženie na schválenie;
SPRACOVANIE	FORMA SPRACOVANIA: Plán rozvoja obce Horovce je spracovaný „na kľúč“ s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Plánu rozvoja je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí Plánu rozvoja boli dopĺňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad, Katastrálny úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Plán rozvoja obce je v súlade s koncepčnými dokumentmi vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou. OBDOBIE SPRACOVANIA: Plán rozvoja obcí bol spracovaný v období október 2015 – december 2015 RIADIACA SKUPINA: Pozostáva z troch členov a k príprave Plánu rozvoja sa členovia riadiaceho tímu stretli 3x. PRACOVNÁ SKUPINA: Pozostáva z troch členov a k príprave Plánu rozvoja sa členovia pracovnej skupiny stretli 3x. NÁKLADY NA SPRACOVANIE: Plán rozvoja obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou Horovce a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.
PREROKOVANIE	Plán rozvoja obce Horovce bol prerokovaný a pripomienkovaný na obecnom zastupiteľstve dňa: 14. 12. 2015

PLÁN ROZVOJA OBCE HOROVCE

SCHVÁLENIE	Plán rozvoja obce Horovce bol schválený na obecnom zastupiteľstve dňa: 14. 12. 2015
-------------------	--

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

PHSR – Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja

PRO – Program rozvoja obce